Szeregowanie zadań w modelu deterministycznym

dr hab. inż. Krzysztof Giaro Politechnika Gdańska, Wydział ETI pok. 207

Plan wykładu

- 1. Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań
- 2. Metoda ścieżki krytycznej
- 3. Podstawowe problemy optymalizacji dyskretnej
- 4. Minimalizacja kryterium C_{max}
- 5. Minimalizacja kryterium ΣC_i
- 6. Minimalizacja kryterium L_{max}
- 7. Minimalizacja liczby spóźnionych zadań
- 8. Szeregowanie zadań na maszynach dedykowanych

Dziedzina ta zajmuje się *szeregowaniem* (układaniem harmonogramów) *zadań* (programów, czynności, prac) na *maszynach* (procesorach, obrabiarkach, stanowiskach obsługi).

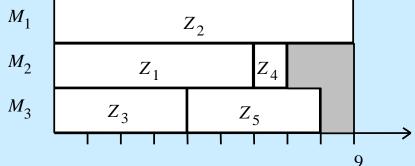
Szukamy harmonogramu wykonania dla danego zbioru zadań w określonych warunkach, tak by zminimalizować przyjęte *kryterium oceny* (koszt) uszeregowania.

Model deterministyczny: parametry systemu i zadań są od początku znane.

Geneza i motywacje praktyczne:

- harmonogramowanie produkcji przemysłowej,
- planowanie projektów,
- organizacja pracy,
- plany zajęć szkolnych, spotkań i konferencji,
- przetwarzanie procesów w wielozadaniowych systemach operacyjnych,
- organizacja obliczeń rozproszonych.

Przykład. Pięć zadań o czasach wykonania $p_1,...,p_5=6,9,4,1,4$ należy uszeregować na trzech maszynach tak, by zakończyły się one możliwie jak najszybciej.

Reprezentacja graficzna harmonogramu – diagram Gantta

Dlaczego ten harmonogram jest poprawny?

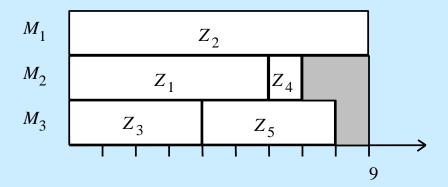
Klasyczna zasada poprawności harmonogramu:

- żadne zadanie nie może być jednocześnie wykonywane przez różne maszyny,
- żaden procesor nie pracuje równocześnie nad różnymi zadaniami,
- inne wprowadzimy za chwilę ...

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Sposoby obsługi zadań

Procesory <u>równoległe</u> (każdy procesor może obsłużyć każde zadanie):

- procesory identyczne wszystkie są jednakowo szybkie,
- *procesory jednorodne* mają różne szybkości, ale stosunki czasów wykonania zadań są niezależne od maszyn,
- procesory dowolne prędkości zależą od wykonywanych zadań.

Uszeregowanie na maszynach równoległych

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Sposoby obsługi zadań

Procesory dedykowane

- zadania są podzielone na operacje (zadanie Z_j zawiera operacje O_{ij} do wykonania na maszynach M_i , o długościach czasowych p_{ij}). Zadanie kończy się wraz z wykonaniem swej najpóźniejszej operacji,
- dopuszcza się sytuację, gdy zadanie nie wykorzystuje wszystkich maszyn (*operacje puste*),
- żadne dwie operacje tego samego zadania nie mogą wykonywać się równocześnie,
- żaden procesor nie może równocześnie pracować nad różnymi operacjami.

Trzy główne typy systemów obsługi dla maszyn dedykowanych:

- system przepływowy (flow shop) operacje każdego zadania są wykonywane przez procesory w tej samej kolejności wyznaczonej przez numery maszyn,
- system otwarty (open shop) kolejność wykonania operacji w obrębie zadań jest dowolna,
- system gniazdowy (job shop) dla każdego zadania mamy dane przyporzadkowanie maszyn operaciom oraz wymagana koleiność.

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Sposoby obsługi zadań

Procesory <u>dedykowane</u> – system otwarty (kolejność operacji dowolna).

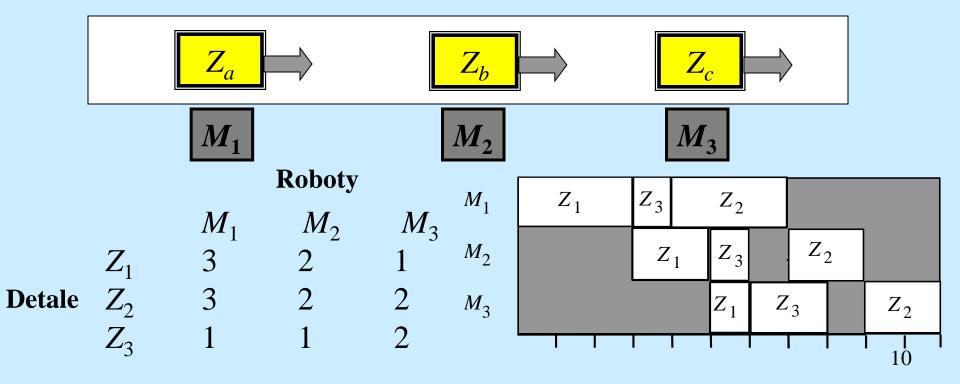
Przykład. Jednodniowy plan zajęć szkolnych.

		Nauczyciele			M_1	Z_2		7.		7
		M_1	M_2	M_3	171	2		21		Z ₃
	Z_1	3	2	1	M_2	Z_1		Z_2	Z_3	
Klasy	Z_2	3	2	2		1			لــــا	
	Z_3	1	1	2	M_3	Z_3 Z_1			Z_2	
					•		İ			7

Sposoby obsługi zadań

Procesory <u>dedykowane</u> – system przepływowy (kolejność operacji musi być zgodna z numeracją maszyn).

Przykład. Taśma produkcyjna.

Maszyny dedykowane zostawimy na później ...

Parametry zadań

Dane są: zbiór n zadań $Z=\{Z_1,...,Z_n\}$ oraz m maszyn (procesorów) $M=\{M_1,...,M_m\}$.

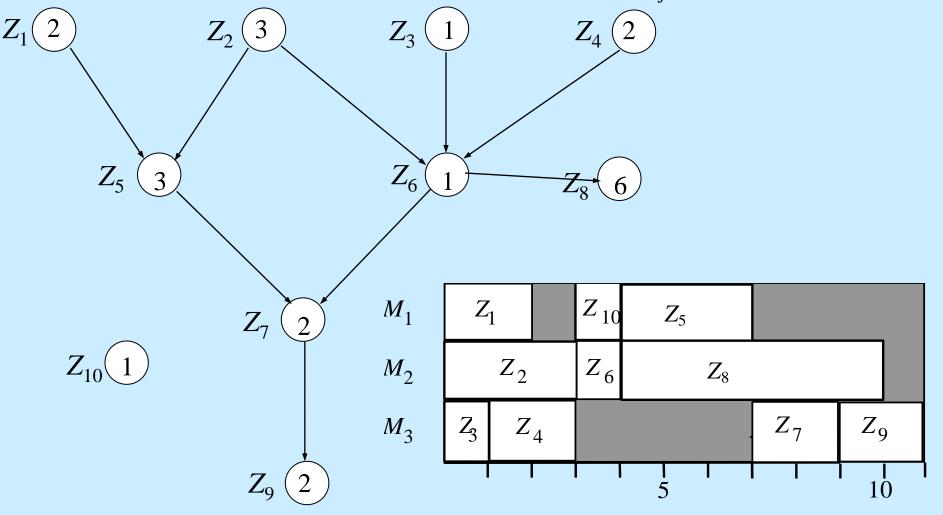
Zadanie Z_i :

- *Czas wykonywania*. Dla procesorów identycznych jest on niezależny od maszyny i wynosi p_j . Procesory jednorodne M_i charakteryzują się współczynnikami szybkości b_i , wtedy czas dla M_i to p_j/b_i . Dla maszyn dowolnych mamy czasy p_{ii} zależne od zadań i procesorów.
- *Moment przybycia* (*release time*) r_j . Czas, od którego zadanie może zostać podjęte. Wartość domyślna zero.
- *Termin zakończenia* d_j . Opcjonalny parametr. Występuje w dwóch wariantach. Może oznaczać czas, od którego nalicza się spóźnienie (*due date*), lub termin, którego przekroczyć nie wolno (*deadline*).
- *Waga* w_j opcjonalny parametr, określający ważność zadania przy naliczaniu kosztu harmonogramu. Domyślnie zadania są jednakowej wagi i wtedy w_i =1.

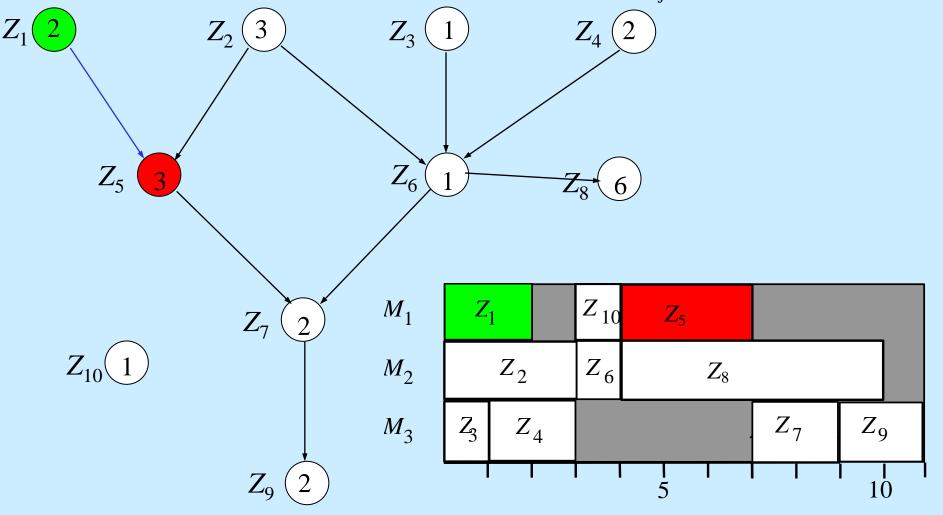
Zadania zależne:

- W zbiorze zadań Z można wprowadzić ograniczenia kolejnościowe w postaci dowolnej relacji częściowego porządku. Wówczas $Z_i \prec Z_j$ oznacza, że zadanie Z_j może się zacząć wykonywać dopiero po zakończeniu Z_i (czemu? np. Z_i korzysta z wyników pracy Z_i).
- Jeśli ograniczenia te nie występują, mówimy o *zadaniach niezależnych* (tak się przyjmuje domyślnie) w przeciwnym razie są one *zależne*.
- Relację zwykle podaje się w postaci acyklicznego digrafu o wierzchołkach z Z (droga z Z_i do Z_j oznacza, że $Z_i \prec Z_j$) z łukami przechodnimi, lub bez (tylko relacje nakrywania $diagram\ Hassego$).

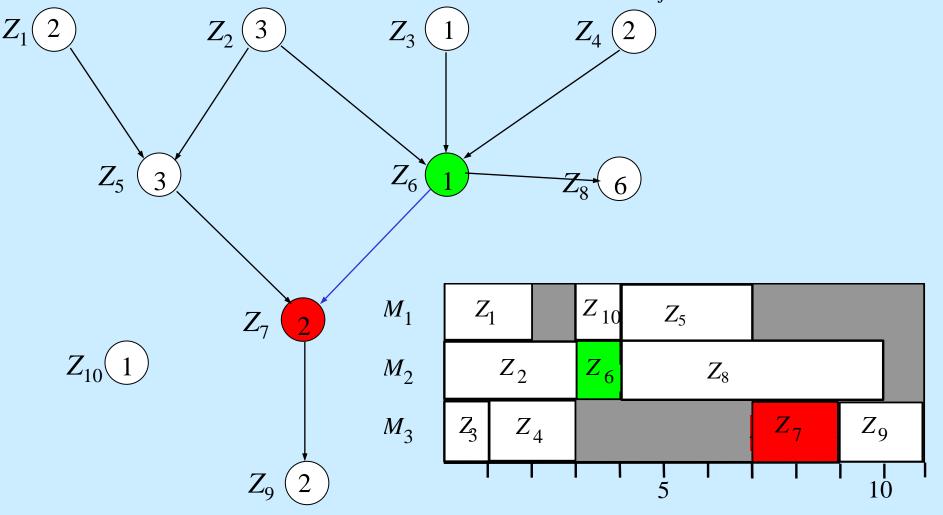
Przykład. Harmonogram dla zadań zależnych (p_i podano w kółkach).

Przykład. Harmonogram dla zadań zależnych (p_i podano w kółkach).

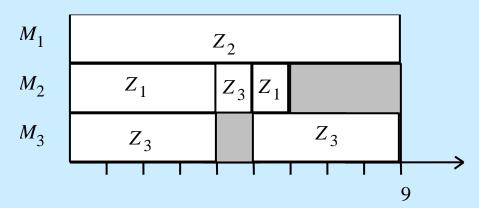

Przykład. Harmonogram dla zadań zależnych (p_i podano w kółkach).

Zadania mogą być:

- *niepodzielne* przerwy w wykonaniu są niedopuszczalne (domyślnie),
- *podzielne* wykonanie można przerwać i podjąć ponownie, w przypadku maszyn równoległych nawet na innym procesorze.

Uszeregowanie zadań podzielnych na maszynach równoległych

Zasady poprawności harmonogramu (już w całości):

- w każdej chwili procesor może wykonywać co najwyżej jedno zadanie,
- w każdej chwili zadanie może być obsługiwane przez co najwyżej jeden procesor,
- zadanie Z_i wykonuje się w całości w przedziale czasu $[r_i, \infty)$,
- spełnione są ograniczenia kolejnościowe,
- w przypadku zadań niepodzielnych każde zadanie wykonuje się nieprzerwanie w pewnym domknięto—otwartym przedziale czasowym, dla zadań podzielnych czasy wykonania tworzą skończoną sumę rozłącznych przedziałów.

Kryteria kosztu harmonogramu

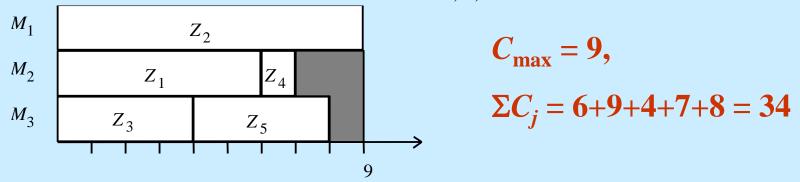
Położenie zadania Z_i w gotowym harmonogramie:

- moment zakończenia C_i (ang. completion time),
- czas przepływu przez system (flow time) $\overline{F}_i = C_i r_i$,
- opóźnienie (lateness) $L_i = C_i d_i$,
- spóźnienie (tardiness) $T_i = \max\{C_i d_i, 0\},$
- "znacznik spóźnienia" U_i =w(C_i > d_i), a więc odpowiedź (0/1 czyli Nie/Tak) na pytanie "czy zadanie się spóźniło?"

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Kryteria kosztu harmonogramu

Najczęściej stosowane:

- długość uszeregowania $C_{\text{max}} = \max\{C_j : j=1,...,n\},$
- całkowity (łączny) czas zakończenia zadania $\Sigma C_i = \Sigma_{i=1,...,n} C_i$,
- średni czas przepływu $\overline{F} = (\sum_{i=1,...,n} F_i)/n$.

Uszeregowanie na trzech maszynach równoległych. $p_1,...,p_5=6,9,4,1,4$.

Można wprowadzać wagi (priorytety) zadań:

• całkowity ważony czas zakończenia $\Sigma w_j C_j = \Sigma_{i=1,\dots,n} w_i C_i$,

$$w_1,...,w_5=1,2,3,1,1$$
 $\Sigma w_j C_j = 6+18+12+7+8=51$

Kryteria kosztu harmonogramu

Oparte na wymaganych terminach zakończenia:

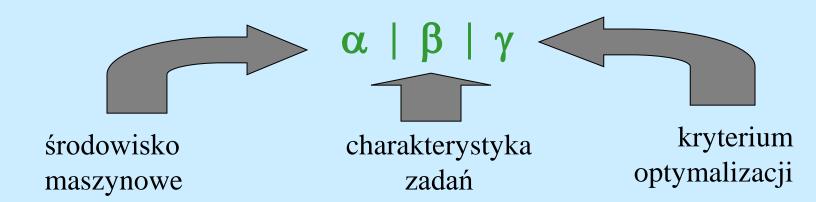
- maksymalne opóźnienie $L_{\max}=\max\{L_j: j=1,...,n\}$,
- maksymalne spóźnienie $T_{\text{max}} = \max\{T_j: j=1,...,n\},$
- całkowite spóźnienie $\Sigma T_i = \Sigma_{i=1,...,n} T_i$,
- liczba spóźnionych zadań $\Sigma U_j = \Sigma_{i=1,...,n} \ U_i$,
- można wprowadzać wagi zadań, np łączne ważone spóźnienie

Niektóre kryteria są sobie równoważne

$$\Sigma L_i = \Sigma C_i - \Sigma d_i, \ \overline{F} = (\Sigma C_i)/n - (\Sigma r_i)/n.$$

$$\Sigma T_j = 4$$
, $\Sigma U_j = 2$

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Jak to opisać? Notacja trójpolowa.

α może mieć postać:

- *P* procesory *identyczne*
- *Q* procesory *jednorodne*
- *R* procesory *dowolne*
- *O system otwarty* (*open shop*)
- F $system\ przepływowy\ (flow\ shop)$
- PF "permutacyjny" flow shop
- J system ogólny (job shop)

Ponadto:

- po symbolu można podać liczbę maszyn np. *O*4,
- dla jednej maszyny piszemy cyfrę 1 bez symbolu (wtedy model nie ma znaczenia),
- piszemy przy braku maszyn (czynności bezstanowiskowe).

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Jak to opisać? Notacja trójpolowa.

 β puste to cechy domyślne: zadania są niepodzielne, niezależne, z r_j =0, czasy wykonania i ewentualne wymagane terminy zakończenia d_i dowolne.

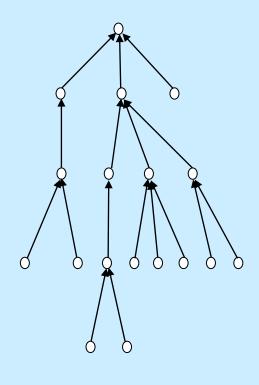
β Możliwe wartości:

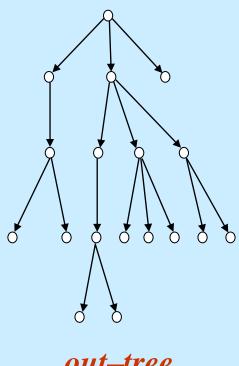
- pmtn zadania podzielne (preemption),
- res wymagane są dodatkowe zasoby (nie omawiamy),
- prec zadania zależne,
- r_i występują różne wartości momentów przybycia,
- p_i =1 lub UET zadania o jednostkowym czasie wykonania,
- $p_{ij} \in \{0,1\}$ lub ZUET operacje w zadaniach są jednostkowe lub puste (procesory dedykowane),
- $C_i \le d_i$ istnieją wymagane i nieprzekraczalne terminy zakończenia zadań,
- no-idle procesory muszą pracować w sposób ciągły, bez okienek,
- *no–wait* okienka między operacjami w zadaniach są zabronione (procesory dedykowane).

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Jak to opisać? Notacja trójpolowa.

β Możliwe wartości:

• in–tree, out–tree, chains ... – różne szczególne postaci relacji zależności kolejnościowych (prec).

out-tree

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Jak to opisać? Notacja trójpolowa.

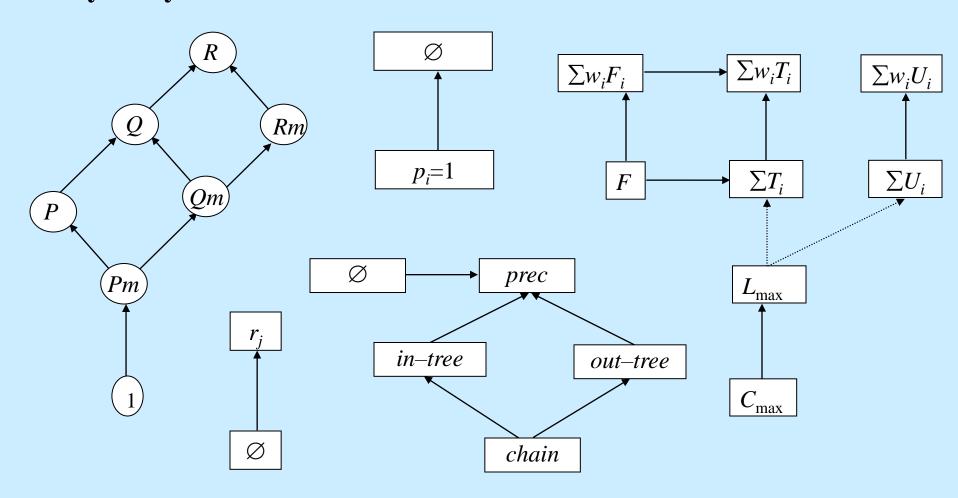
Przykłady.

 $P3|prec|C_{max}$ – szeregowanie niepodzielnych zadań zależnych na trzech identycznych maszynach równoległych w celu zminimalizowania długości harmonogramu.

 $R|pmtn,prec,r_i|\Sigma U_i$ – szeregowanie podzielnych zadań zależnych z różnymi czasami przybycia i terminami zakończenia na równoległych dowolnych maszynach (liczba procesorów jest częścią danych) w celu minimalizacji liczby zadań spóźnionych.

 $1|r_i,C_i \le d_i|$ – pytanie o istnienie (brak kryterium kosztu, więc nic nie optymalizujemy!) uszeregowania zadań niepodzielnych i niezależnych o różnych momentach przybycia na jednej maszynie, tak by żadne zadanie nie było spóźnione.

Wstęp do deterministycznego szeregowania zadań Redukcje podproblemów do problemów ogólniejszych Przykłady.

Złożoność problemów szeregowania

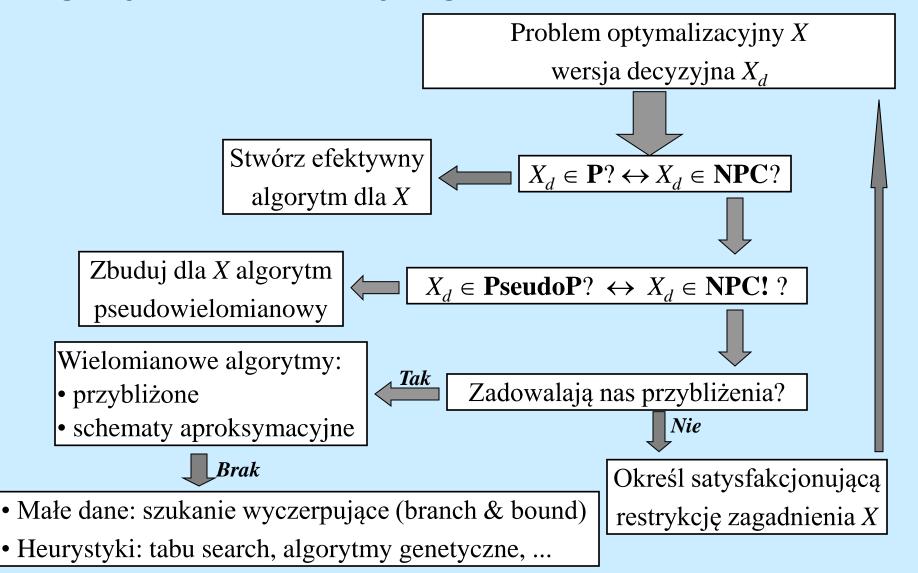
Jeżeli uwzględnimy tylko liczby maszyn 1,2,3,•, to istnieje 4536 problemów, z których:

- 416 wielomianowe,
- 3817 NP–trudne,
- 303 otwarte.

Jak sobie radzić z NP-trudnością?

- wielomianowe algorytmy *przybliżone* o gwarantowanej dokładności względnej,
- dokładne algorytmy *pseudowielomianowe*,
- algorytmy dokładne, szybkie tylko w średnim przypadku,
- heurystyki wyszukujące (np. tabu search, algorytmy genetyczne),
- dla małych rozmiarów danych wykładnicze *przeszukiwanie* wyczerpujące (np. branch-bound).

Ogólny schemat analizy zagadnienia

Szeregowanie operacji bezprocesorowych. Metoda ścieżki krytycznej.

Model $-|prec|C_{max}$ operacji o różnych czasach wykonania, z zależnościami kolejnościowymi, ale nie wymagających procesorów. Celem jest znalezienie najkrótszego możliwego harmonogramu.

Relacja zależności kolejnościowych ≺ to **częściowy porządek** (bez przekątnej) w zbiorze zadań, czyli jest ona:

- przeciwzwrotna: $\forall_{Zi} \neg Z_i \prec Z_i$
- przechodnia $\forall_{Z_i,Z_j,Z_k}(Z_i \prec Z_j \land Z_j \prec Z_k) \Rightarrow Z_i \prec Z_k$

Szeregowanie operacji bezprocesorowych. Metoda ścieżki krytycznej.

Metody reprezentacji relacji zależności kolejnościowych ≺ za pomocą *digrafu acyklicznego*.

Sieć AN (activity on node):

- wierzchołki odpowiadają operacjom, ich wagi (liczby naturalne) są równe czasom wykonywania,
- $Z_i \prec Z_j \Leftrightarrow$ w sieci istnieje ścieżka skierowana z wierzchołka Z_i do wierzchołka Z_j ,
- zwykle usuwa się łuki przechodnie (jak w diagramie Hassego).

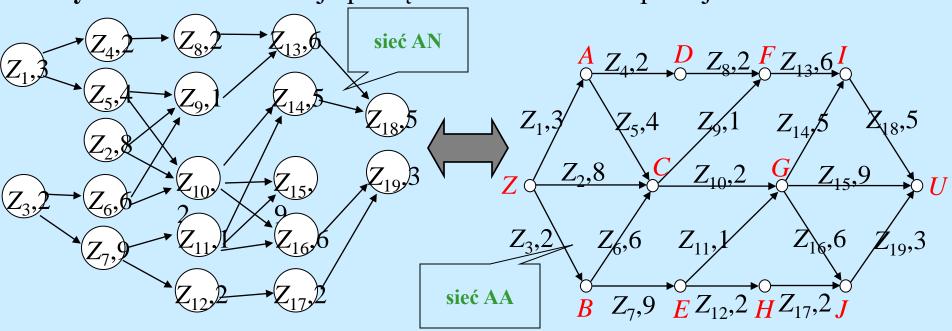
Sieć AA (activity on arc):

- łuki odpowiadają operacjom, ich długości są równe czasom wykonywania,
- \bullet przez każdy wierzchołek przechodzi droga z Z (źródło) do U (ujście),
- $Z_i \prec Z_j \Leftrightarrow \text{luk } Z_i$ kończy się w początku luku Z_j , lub też w sieci istnieje ścieżka skierowana z końca luku Z_i do początku Z_i ,
- można wprowadzać operacje pozorne łuki o zerowej długości.

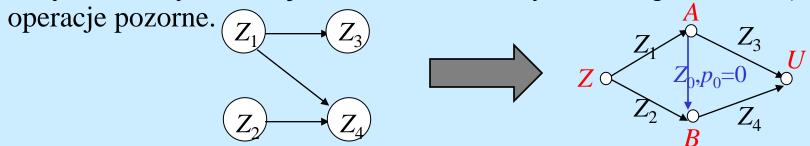
Szeregowanie operacji bezprocesorowych. Metoda ścieżki krytycznej.

Metody reprezentacji relacji ≺ za pomocą *digrafu acyklicznego*.

Przykład. Ta sama relacja porządku dla zbioru 19 operacji.

Przykład. Przy translacji AN → AA niekiedy trzeba wprowadzić (zerowe)

Szeregowanie operacji bezprocesorowych. Metoda ścieżki krytycznej.

Model $-|prec|C_{max}$ operacji o różnych czasach wykonania, z zależnościami kolejnościowymi, ale nie wymagających procesorów. Celem jest znalezienie najkrótszego możliwego harmonogramu. **Zasada**: dla każdej operacji określamy najwcześniejszy możliwy moment uruchomienia tj. maksymalną "długość" ścieżki doń prowadzącej.

Jak to zrobić?

Algorytm dla *AN*:

- 1. numeruj wierzchołki "topologicznie" (brak łuków "pod prąd"),
- 2. wierzchołkom Z_a bez poprzedników nadaj etykietę $l(Z_a)=0$, a kolejnym wierzchołkom Z_i przypisuj $l(Z_i)=\max\{l(Z_i)+p_i$: istnieje łuk z Z_i do Z_i },

Wynik: $l(Z_i)$ jest najwcześniejszym możliwym terminem rozpoczęcia Z_i .

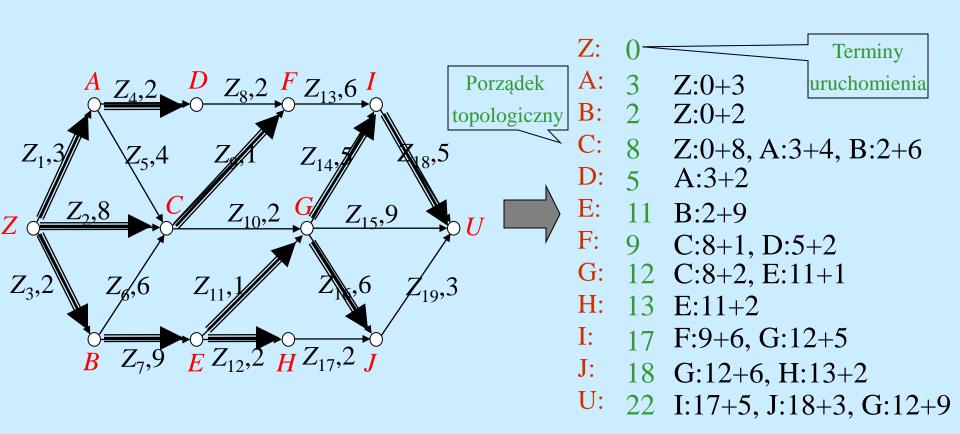
Algorytm dla AA:

- 1. numeruj wierzchołki "topologicznie",
- 2. źródłu Z nadaj etykietę l(Z)=0, a kolejnym wierzchołkom v przypisuj $l(v)=\max\{l(u)+p_j: \text{ luk } Z_j \text{ prowadzi z } u \text{ do } v\},$
- **Wynik:** l(v) wierzchołka początkowego Z_j jest najwcześniejszym możliwym terminem rozpoczęcia tej operacji. l(U) to termin zakończenia harmonogramu.

Szeregowanie operacji bezprocesorowych. Metoda ścieżki krytycznej.

Model $-|prec|C_{max}$ operacji o różnych czasach wykonania, z zależnościami kolejnościowymi, ale nie wymagających procesorów. Celem jest znalezienie najkrótszego możliwego harmonogramu.

Przykład. Harmonogram dla sieci AA złożonej z 19 operacji.

Szeregowanie operacji bezprocesorowych. Metoda ścieżki krytycznej. $Z_4,2$ D $Z_8,2$ F $Z_{13},6$ I $Z_{14},$ $Z_{2},8$ $Z_{10},2$ B: $E Z_{12}, 2 H Z_{17}, 2 J$ E: Z_7 Z_{16} Z_{15} Z_6 Z_5 Z_{13} Z_3 Z_{10} Z_2 Z_{12} Z_{17} Z_{19} Z_{11} Z_9 Z_{14} Z_1 Z_4 Z_8 Z_{18} 10 15 20

Szeregowanie operacji bezprocesorowych. Metoda ścieżki krytycznej.

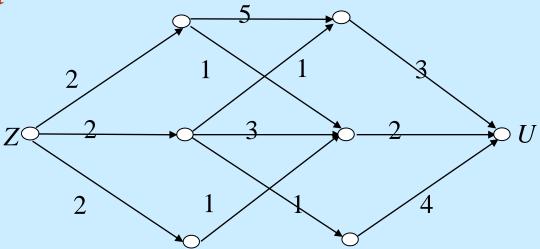
- Algorytmy ścieżki krytycznej minimalizują nie tylko C_{\max} , ale wszystkie zdefiniowane wcześniej funkcje kryterialne.
- Możemy wprowadzić do modelu różne wartości terminów przybycia r_j dla zadań Z_j dodając "sztuczne" zadania (o długości r_j):
 - ≥jako wierzchołki poprzednicy w modelu AN,
 - \triangleright jako łuk prowadzący ze źródła Z do początku łuku Z_i w modelu AA.

• Zagadnienie *maksymalnego przepływu w sieci*. Dany jest multidigraf bez pętli D(V,E) o łukach obciążonych wagami $w:E \rightarrow N$ (przepustowość) i dwóch wyróżnionych i różnych wierzchołkach z (źródło) i u (ujście). Znajdź *przepływ* $p:E \rightarrow N \cup \{0\}$ o maksymalnej możliwej *objętości*.

Co to jest przepływ o objętości *P*?

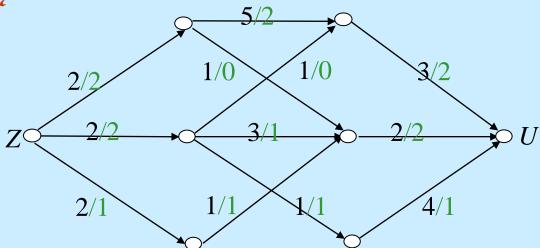
- $\forall_{e \in E} p(e) \le w(e)$, (nie wolno przekroczyć przepustowości łuków)
- $\forall_{v \in V \{z,u\}} \sum_{e \text{ wchodzi do } v} p(e) \sum_{e \text{ wychodzi } z \text{ } v} p(e) = 0$, (do ,,zwykłego" wierzchołka ,,wpływa" tyle ile ,,wypływa")
- $\Sigma_{e \text{ wchodzi do } u} p(e) \Sigma_{e \text{ wychodzi z } u} p(e) = P$, (przez ujście "wypływa" z sieci P jednostek)
- $\Sigma_{e \text{ wchodzi do } z} p(e) \Sigma_{e \text{ wychodzi z } z} p(e) = -P$. (wniosek: do źródła "wpływa" P jednostek)

• Zagadnienie *maksymalnego przepływu w sieci*. Dany jest multidigraf bez pętli D(V,E) o łukach obciążonych wagami $w:E \rightarrow N$ (przepustowość) i dwóch wyróżnionych i różnych wierzchołkach z (źródło) i u (ujście). Znajdź *przepływ* $p:E \rightarrow N \cup \{0\}$ o maksymalnej możliwej *objętości*.

Sieć, przepustowości łuków.

• Zagadnienie *maksymalnego przepływu w sieci*. Dany jest multidigraf bez pętli D(V,E) o łukach obciążonych wagami $w:E \rightarrow N$ (przepustowość) i dwóch wyróżnionych i różnych wierzchołkach z (źródło) i u (ujście). Znajdź *przepływ* $p:E \rightarrow N \cup \{0\}$ o maksymalnej możliwej *objętości*.

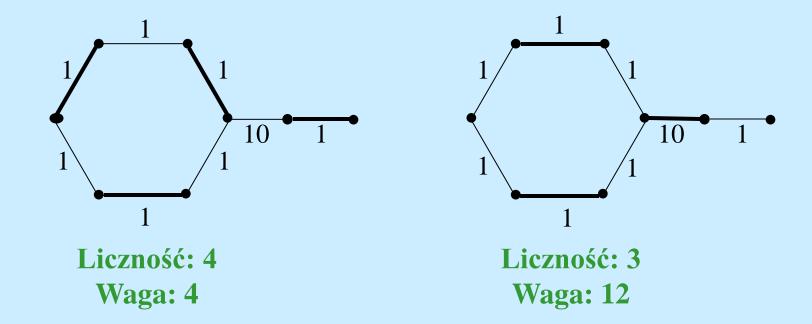

... i przepływ. *P*=5

Złożoność $O(|V||E/\log(|V|^2/|E/)) \le O(|V|^3)$.

- Różne modele kolorowania grafów.
- Problemy *najdłuższej* (*najkrótszej*) *drogi* w grafie.
- Zagadnienia *programowania liniowego* są rozwiązywalne w czasie wielomianowym.
- Wyszukiwanie *skojarzeń w grafach*. Dany jest graf G(V,E) i funkcja wag zadana na krawędziach $w:E \rightarrow N \cup \{0\}$. *Skojarzeniem* nazywamy dowolny podzbiór $A \subseteq E$ o krawędziach niesąsiadujących.
- Największe skojarzenie: znajdź skojarzenie o maksymalnej możliwej liczbie krawędzi ($\alpha(L(G))$). Złożoność $O(|E||V|^{1/2})$.
- Najcięższe (najlżejsze) skojarzenie o danym rozmiarze. Dla danej liczby $k \le \alpha(L(G))$ znajdź skojarzenie o k krawędziach i maksymalnej (minimalnej) możliwej sumie wag.
- *Najcięższe skojarzenie*. Znajdź skojarzenie o maksymalnej możliwej sumie wag. **Złożoności** $O(|V|^3)$ dla grafów dwudzielnych i $O(|V|^4)$ dla dowolnych grafów.

Podstawowe problemy optymalizacji dyskretnej

Największe skojarzenie nie musi być najcięższym i odwrotnie.

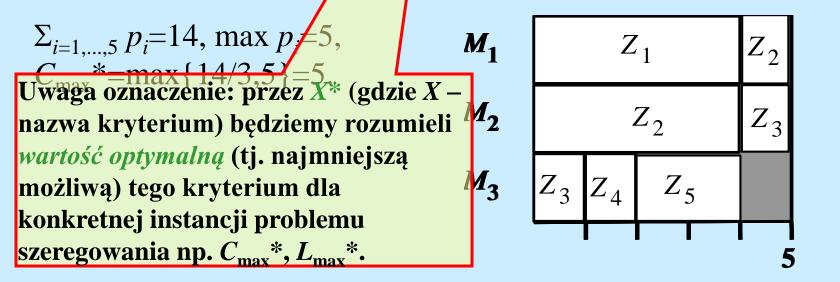
Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania podzielne $P|pmtn|C_{max}$.

Algorytm McNaughtona Złożoność O(n)

- 1. Wylicz optymalną długość G_{\max} *= $\max\{\sum_{j=1,\dots,n} p_j/m, \max_{j=1,\dots,n} p_j\}$,
- 2. Szereguj kolejno zadania na maszynie, po osiągnięciu C_{max}^* przerwij zadanie i (jeśli się nie zakończyło) kontynuuj je na następnym procesorze począwszy od chwili 0.

Przykład.
$$m=3$$
, $n=5$, $p_1, \dots, p_5 = 4,5,2,1,2$.

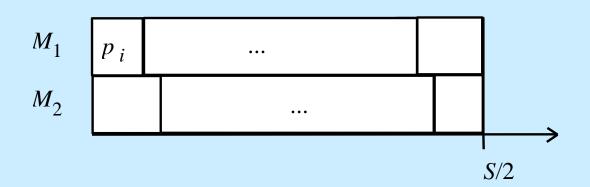

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania niepodzielne $P||C_{\text{max}}$.

Problem jest NP-trudny już na dwóch maszynach ($P2||C_{\text{max}}$).

Dowód. *Problem podziału*: dany jest ciąg $a_1,...a_n$ liczb naturalnych o $S=\Sigma_{i=1,...,n}$ a_i parzystej. Czy istnieje jego podciąg o sumie S/2? Redukcja $PP \Rightarrow P2||C_{\max}$: bierzemy n zadań o $p_j=a_j$ (j=1,...,n), dwie maszyny, pytamy o istnienie uszeregowania z $C_{\max} \leq S/2$.

Dokładny algorytm dynamiczny o czasie pracy $O(nC^m)$, gdzie $C \ge C_{\text{max}}^*$.

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania niepodzielne $P||C_{\text{max}}$.

Wielomianowe algorytmy przybliżone.

Szeregowanie listowe (*List Scheduling* LS) – stosowane w rozmaitych zagadnieniach:

- Ustal kolejność zadań na liście,
- Za każdym razem, gdy zwalnia się jakaś maszyna/maszyny, wybieraj pierwsze (według "listy") *wolne* (w tym momencie) zadania i przypisuj je do zwalniających się procesorów.

Dotyczy problemów z zależnościami kolejnościowymi. Zadanie Z_i jest wolne od chwili, w której ukończony został jej ostatni poprzednik Z_j (tj. $Z_j \prec Z_i$).

Zadania niezależne zawsze są wolne.

Procesory identyczne, zadania niezależne

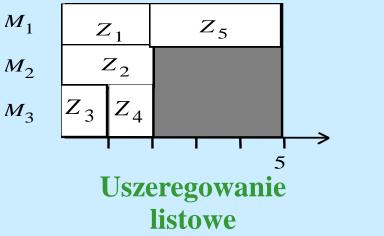
Zadania niepodzielne $P||C_{\max}$.

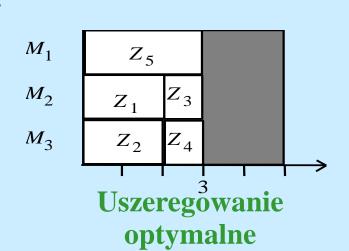
Wielomianowe algorytmy przybliżone.

Szeregowanie listowe (*List Scheduling* LS) – stosowane w rozmaitych zagadnieniach:

- Ustal kolejność zadań na liście,
- Za każdym razem, gdy zwalnia się jakaś maszyna/maszyny, wybieraj pierwsze (według "listy") *wolne* (w tym momencie) zadania i przypisuj je do zwalniających się procesorów.

Przykład. m=3, n=5, p_1 ,..., $p_5=2,2,1,1,3$.

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania niepodzielne $P||C_{\text{max}}$.

Wielomianowe algorytmy przybliżone.

Szeregowanie listowe (List Scheduling LS) w skrócie:

• Z ustalonego ciągu zadań wybieraj pierwsze wolne (według "listy"), przypisując je zawsze do zwalniającego się procesora.

Dokładność. LS jest 2-przybliżone: $C_{\text{max}}(\text{LS}) \leq (2-m^{-1})C_{\text{max}}^*$.

Dowód (obejmuje ogólniejszy model zadań z zależnościami kolejnościowymi $P|prec|C_{max}$). W harmonogramie LS znajdujemy łańcuch zadań $Z_{\pi(1)},...,Z_{\pi(k)}$:

 $Z_{\pi(1)}$ – skończone najpóźniej, $Z_{\pi(2)}$ – jego skończony najpóźniej poprzednik

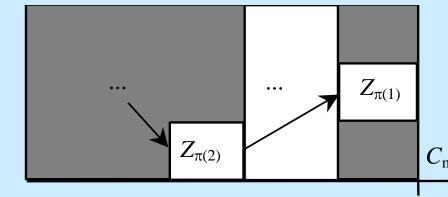
(tj. $Z_{\pi(2)} \prec Z_{\pi(1)}$) itd. aż do zadania bez poprzednika.

$$C *_{\max}^{(pmtn)} \le C_{\max} * \le$$

$$\le C_{\max}(LS) \le \sum_{i=1,\dots,k} p_{\pi(i)} + \sum_{i \notin \pi} p_i / m =$$

$$= (1-1/m) \sum_{i=1,\dots,k} p_{\pi(i)} + \sum_{i} p_i / m \le$$

$$\le (2-1/m) C *_{\max}^{(pmtn)} \le (2-1/m) C_{\max} *$$

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania niepodzielne $P||C_{\text{max}}$.

Wielomianowe algorytmy przybliżone.

Szeregowanie LPT (Longest Processing Time):

• Szereguj listowo, przy czym zadania na liście są wstępnie posortowane według nierosnących czasów wykonania p_i .

Dokładność. LS jest 4/3-przybliżone: $C_{\text{max}}(\text{LPT}) \le (4/3 - (3m)^{-1}) C_{\text{max}}^*$. Znany jest *wielomianowy schemat aproksymacyjny* oparty na

całkowitoliczbowym programowaniu liniowym.

Procesory dowolne, zadania niezależne

Zadania podzielne R pmtn | C_{max}

Istnieje algorytm wielomianowy – wrócimy do tego ...

Zadania niepodzielne $R||C_{\text{max}}|$

- Oczywiście problem jest NP-trudny (uogólnienie $P||C_{\text{max}}$).
- Podproblem $Q|p_i=1|C_{max}$ można rozwiązać w czasie wielomianowym.
- W praktyce stosuje się LPT.

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania podzielne $P|pmtn,prec|C_{max}$.

- W ogólności jest to problem NP-trudny.
- Istnieje algorytm $O(n^2)$ dla $P2|pmtn,prec|C_{\max}$ i $P|pmtn,forest|C_{\max}$.
- Pomiędzy optymalnym harmonogramem z przerwami i bez zachodzi:

$$C*_{\max} \le C(LS) \le (2-m^{-1})C*_{\max}^{(pmtn)}$$

Dowód. Analogiczny jak w przypadku szeregowania listowego.

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne $P|prec|C_{\text{max}}$.

- Oczywiście problem jest NP-trudny.
- Najbardziej znane przypadki wielomianowe dotyczą zadań jednostkowych:

```
P|p_i=1,in-forest|C_{\max} i P|p_i=1,out-forest|C_{\max} (Algorytm Hu, złożoność O(n)),
```

- $P2|p_i=1,prec|C_{max}$ (Algorytm Coffmana–Grahama, złożoność $O(n^2)$),
- Już $P|p_i=1$, opositing-forest $|C_{\text{max}}|$ i $P2|p_i\in\{1,2\}$, $prec|C_{\text{max}}$ są NP-trudne.

Algorytm Hu:

- Redukcja *out–forest* → *in–forest*: odwrócenie relacji *prec*, a po uzyskaniu harmonogramu odwrócenie go,
- *in–forest in–tree*: dodanie "dodatkowego korzenia" dla wszystkich drzew, a po uzyskaniu harmonogramu usunięcie go.
- Procedura Hu w skrócie: szeregowanie listowe z ograniczeniami kolejnościowymi + lista utworzona wg. nierosnącej odległości od korzenia drzewa.

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

Algorytm Hu ($P|p_i=1,in-tree|C_{max}$):

Policz poziomy zadań;

t := t+1;

- Poziom zadania liczba węzłów na drodze do korzenia.
- Zadanie jest *wolne w chwili t* jeżeli wcześniej wykonane zostały wszystkie zadania poprzedzające je.

```
t:=1; 

repeat 

Wyznacz listę L_t zadań wolnych w chwili t; 

Uporządkuj L_t według nierosnącego poziomu; 

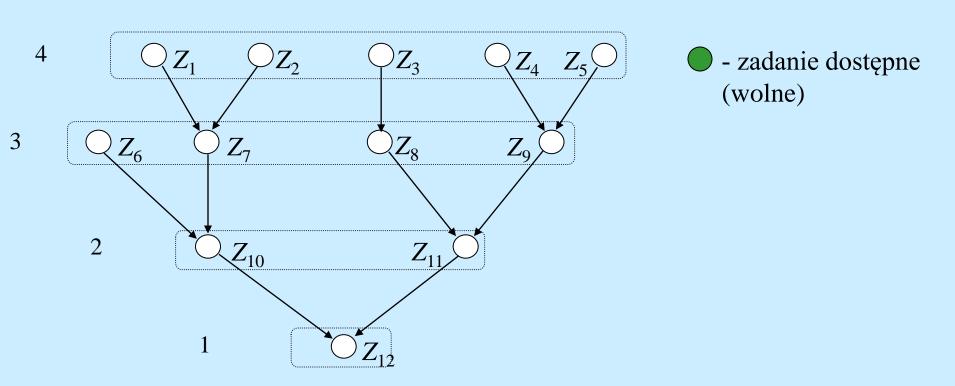
Przypisz m (lub mniej) zadań z początku L_t do maszyn;
```

until uszeregowano wszystkie zadania;

Usuń przypisane zadania z grafu;

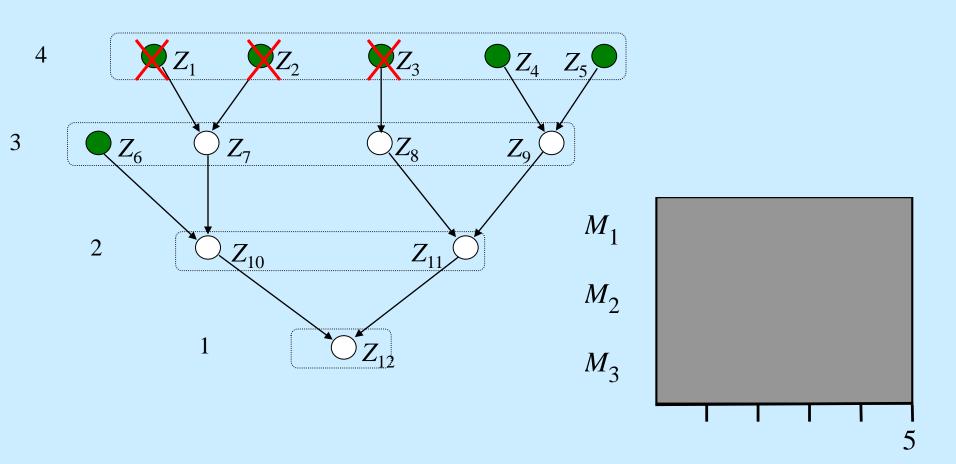
Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

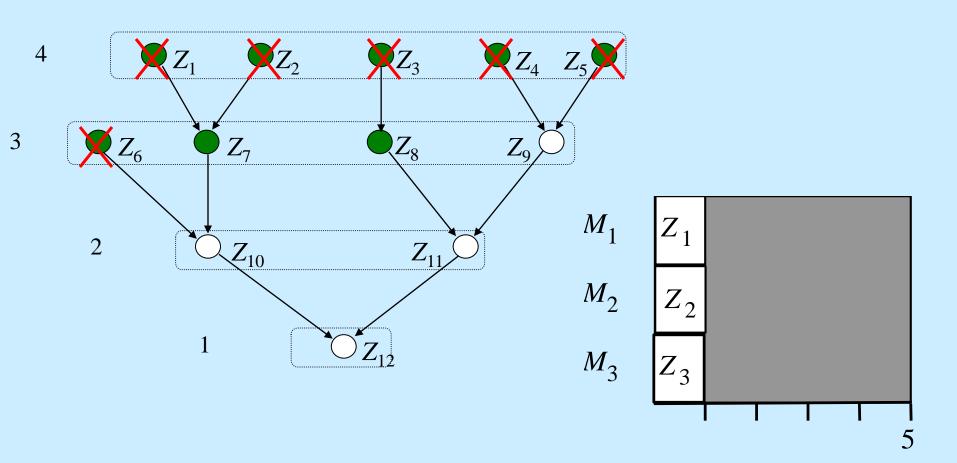
Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

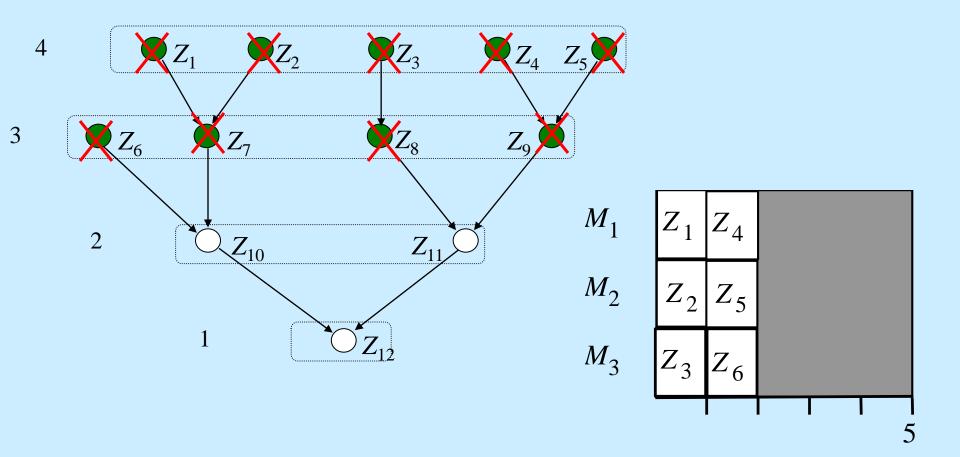
Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

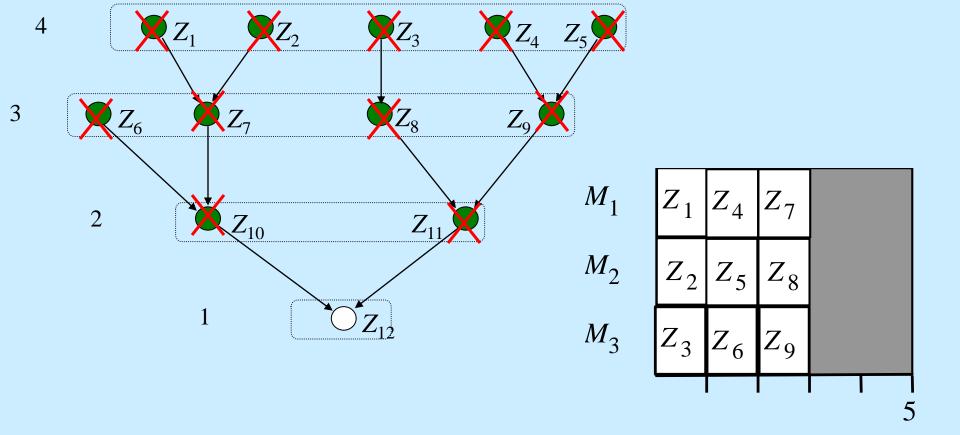
Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

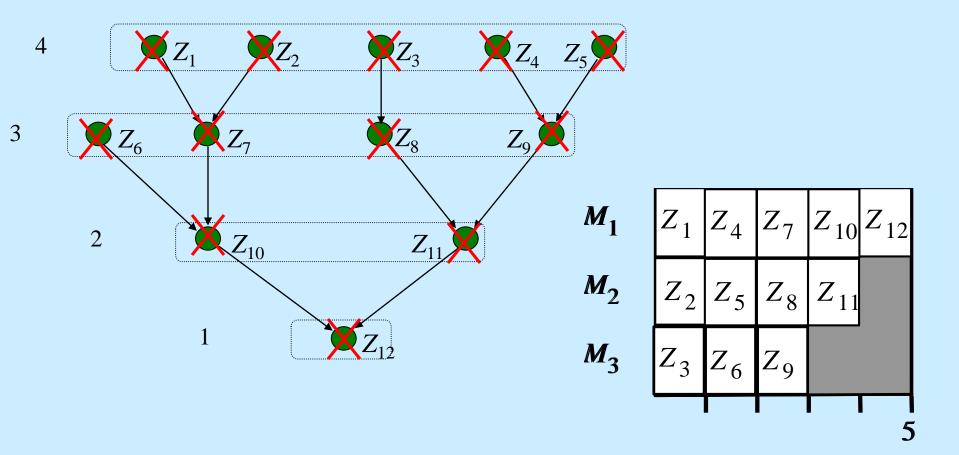
Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

Algorytm Hu $(P|p_i=1,in(out)-forest|C_{max})$

Dowód. Porządek in-forest, indukcja ze względu na liczbę zadań (krok 2):

- W kolejnych krokach algorytmu liczba wolnych zadań nie wzrasta.
- Wniosek: w kolejnych chwilach liczba zajętych procesorów nie rośnie.
- Jeśli $k \in \{0,1\}$ lub l=0, to harmonogram jest optymalny.
- Niech $Z'\subset Z$ oznacza podzbiór zadań z poziomów $\geq k$. W chwili l+1 wykonano P_m ostatnie zadanie z Z'. Wykreślając l vozostałe zadania otrzymamy harmonogram Hu (czyli optymalny) dla Z'.
- Zatem w każdym harmonogramie dla Z jest zadanie z Z' wykonywane najwcześniej w chwili l+1, a po nim występuje jeszcze łańcuch k-1 zadań.
- Wniosek: nasz harmonogram jest optymalny.

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

Algorytm Coffmana–Grahama ($P2|p_i=1,prec|C_{max}$):

- 1. numeruj zadania przypisując im etykiety l od 1 do n,
- 2. szereguj listowo, przy czym kolejność na liście odpowiada malejącym etykietom zadań.

```
Faza 1 – numerowanie zadań;
```

Początkowo zadania nie mają list ani etykiet *l*;

for i := 1 to n do begin

A:=zbiór zadań bez etykiet *l*, których wszystkie bezpośrednie następniki już mają etykiety;

for each $Z \in A$ **do** przypisz do list(Z) malejący ciąg etykiet l jego bezpośrednich następników;

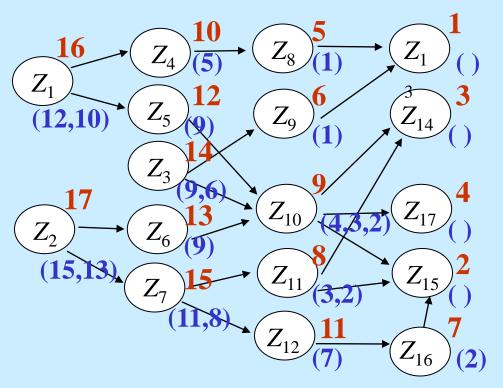
wybierz $Z \in A$ o leksykograficznie najmniejszym list(Z); l(Z):=i;

end;

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

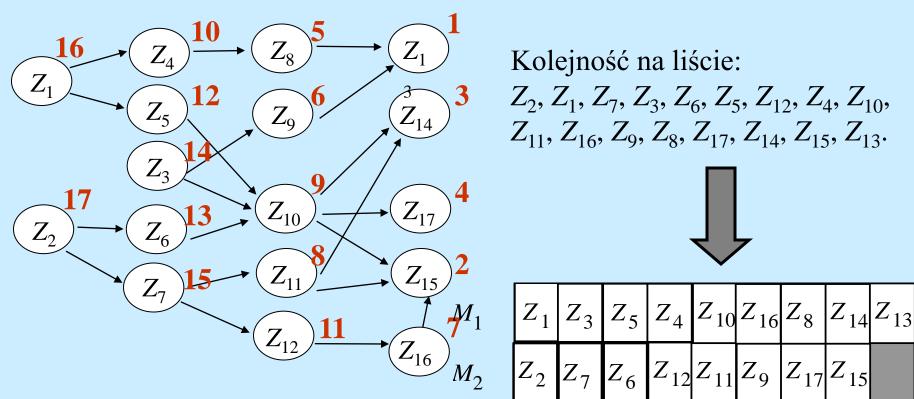
Przykład. Algorytm Coffmana–Grahama, *n*=17.

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

Przykład. Algorytm Coffmana–Grahama, *n*=17.

Procesory identyczne, zadania zależne

Zadania niepodzielne

Dla $P|prec|C_{\text{max}}$ można stosować heurystykę LS. W ogólności jest ona 2–przybliżona: $C_{\text{max}}(LS) \le (2-m^{-1})C_{\text{max}}^*$.

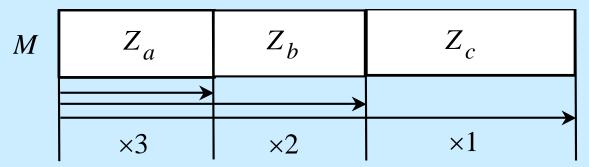
Dowód. Już był ...

Kolejność zadań na liście (priorytety) ustala się różnymi metodami. Mogą się pojawiać anomalie polegające na wydłużaniu się harmonogramu przy:

- wzroście liczby maszyn,
- zmniejszaniu czasu wykonania zadań,
- zmniejszaniu relacji prec,
- zmianie kolejności na liście.

Procesory identyczne, zadania niezależne

Własność: zadanie Z_j na maszynie M_i umieszczone na k—tej pozycji od końca dodaje do kryterium ΣC_i wartość kp_i (lub kp_{ij} dla maszyn R|).

Wnioski.

- długość pierwszego zadania jest mnożona przez największy współczynnik, dla kolejnych zadań współczynniki maleją,
- minimalizując ΣC_j powinniśmy umieszczać krótkie zadania na początku (są mnożone przez największe współczynniki),
- optymalne uszeregowanie jest zgodne z regułą *SPT* (*Shortest Processing Times*) zadania na maszynach są podejmowane w kolejności niemalejących czasów wykonania,
- ale jak znaleźć optymalne przypisanie zadań do procesorów?

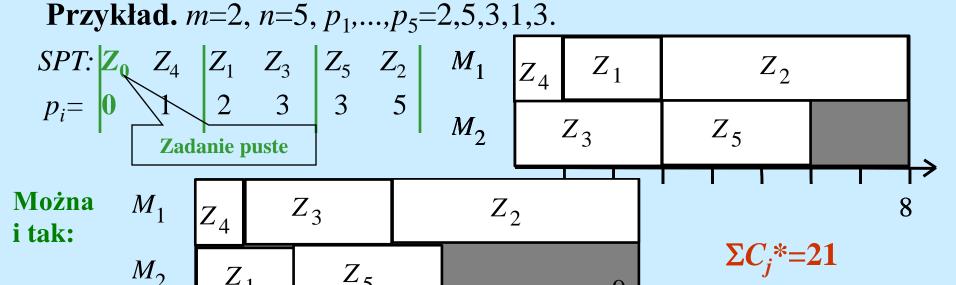
Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania podzielnie i niepodzielne

Przypadki $P||\Sigma C_i$ i podzielnych $P|pmtn||\Sigma C_i$ można rozpatrywać razem (optymalny harmonogram podzielny nie musi dzielić zadań).

Algorytm optymalny $O(n \log n)$:

- 1. Przyjmij, że liczba zadań dzieli się przez m (ew. wprowadź zadania puste),
- 2. Uporządkuj je według *SPT*,
- 3. Przypisuj kolejne m–tki zadań w sposób dowolny do różnych maszyn.

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania podzielnie i niepodzielne

Przypadki $P||\Sigma C_i$ i podzielnych $P|pmtn||\Sigma C_i$ można rozpatrywać razem (optymalny harmonogram podzielny nie musi dzielić zadań).

Algorytm optymalny $O(n \log n)$:

- 1. Przyjmij, że liczba zadań dzieli się przez m (ew. wprowadź zadania puste),
- 2. Uporządkuj je według *SPT*,
- 3. Przypisuj kolejne m–tki zadań w sposób dowolny do różnych maszyn.

Dowód (przypadek niepodzielny).

Lemat. Dane są dwa ciągi liczb $a_1,...,a_n$ i $b_1,...,b_n$. W jaki sposób należy je popermutować, by iloczyn skalarny $a_{\pi(1)}b_{\tau(1)}+a_{\pi(2)}b_{\tau(2)}+...+a_{\pi(n-1)}b_{\tau(n-1)}+a_{\pi(n)}b_{\tau(n)}$ był możliwie:

- największy? oba posortować niemalejąco,
- najmniejszy? jeden posortować niemalejąco, a drugi nierosnąco.

```
Przykład. Mamy ciągi (3,2,4,6,1) i (5,7,8,1,2). (1,2,3,4,6) i (1,2,5,7,8) \rightarrow 1+4+15+28+48=96 (1,2,3,4,6) i (8,7,5,2,1) \rightarrow 8+14+15+8+6=51
```

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania podzielnie i niepodzielne

Przypadki $P||\Sigma C_i$ i podzielnych $P|pmtn||\Sigma C_i$ można rozpatrywać razem (optymalny harmonogram podzielny nie musi dzielić zadań).

Algorytm optymalny $O(n \log n)$:

- 1. Przyjmij, że liczba zadań dzieli się przez m (ew. wprowadź zadania puste),
- 2. Uporządkuj je według *SPT*,
- 3. Przypisuj kolejne m–tki zadań w sposób dowolny do różnych maszyn.

Dowód (przypadek niepodzielny). Rozważamy uszeregowanie optymalne. Można przyjąć, że na każdej maszynie jest *k* zadań (ew. zadania puste).

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania niepodzielne

Już wersja ważona $P2||\Sigma w_j C_j|$ (a także równoważna $P2|pmtn||\Sigma w_j C_j|$) jest NP–trudna.

Dowód. Jak w $P2||C_{\max}$. Redukcja $PP \Rightarrow P2||\Sigma w_i C_i$: bierzemy n zadań o $p_j = w_j = a_j \ (j=1,...,n)$, dwie maszyny. Wyznacz liczbę $C(a_1,...,a_n)$ taką, że istnieje uszeregowanie o $\Sigma w_i C_i \leq C(a_1,...,a_n) \Leftrightarrow C_{\max}^* = \Sigma_{i=1,...,n} \ a_i/2$ (ćwiczenie).

Wariant ważony jednomaszynowy $(1||\Sigma w_j C_j)$ można rozwiązać w czasie $O(n\log n)$ szeregując według *reguły Smitha* (uogólnione SPT):

• ustaw zadania w kolejności niemalejącego p_i/w_i .

Dowód. Rozważamy przyrost kryterium po zamianie dwóch kolejnych zadań.

$$w_j p_j + w_i (p_i + p_j) - w_i p_i - w_j (p_i + p_j) =$$
 $= w_i p_j - w_j p_i \ge 0 \Leftrightarrow p_j / w_j \ge p_i / w_i$
Naruszenie reguły Smitha sprawi, że wartość $\sum w_i C_i$ zmaleje po zamianie.

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania niepodzielne

Próbą pogodzenia kryteriów C_{max} i ΣC_i jest *algorytm RPT*:

- 1. Zastosuj szeregowanie LPT.
- 2. Na każdej maszynie posortuj zadania według SPT.

Dokładność: $1 \le \sum C_i^{(RPT)} / \sum C_i^* \le m$ (zwykle jest lepsza)

Procesory identyczne, zadania zależne

- Już $1|prec|\Sigma C_i$, $P|prec,p_j=1|\Sigma C_i$, $P2|prec,p_j\in\{1,2\}|\Sigma C_i$, $P2|chains|\Sigma C_i$ i $P2|chains,pmtn|\Sigma C_i$ są NP—trudne.
- Znane są wielomianowe algorytmy dla $P2|prec_ip_j=1|\Sigma C_i$ (Coffman-Graham) i $P|out-tree_ip_j=1|\Sigma C_i$ (adaptacja algorytmu Hu).
- W wersji ważonej nawet przypadek jednomaszynowy z zadaniami jednostkowymi $1|prec_{i}p_{i}=1|\Sigma w_{i}C_{i}$ jest NP–trudny.

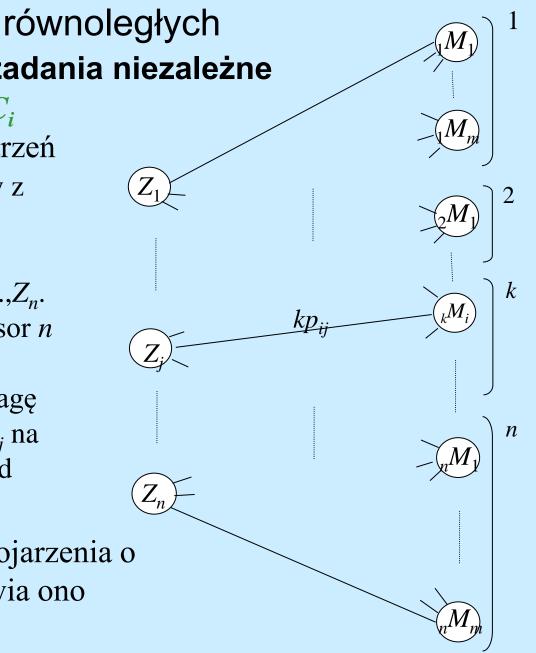
Minimalizacja średniego czasu przepływu na maszynach

Procesory dowolne, zadania niezależne

Algorytm $O(n^3)$ dla $R||\Sigma C_i$ bazuje na problemie skojarzeń w grafach. Graf dwudzielny z krawędziami obciążonymi wagami:

- W partycji V_1 zadania $Z_1,...,Z_n$.
- W partycji V_2 każdy procesor n razy: ${}_kM_i$, i=1...m, k=1...n.
- Krawędź z Z_j do $_kM_i$ ma wagę kp_{ij} oznacza ona zadanie Z_j na maszynie M_i , pozycja k—ta od końca.

Szukamy najlżejszego skojarzenia o n krawędziach. Przedstawia ono szukany harmonogram.

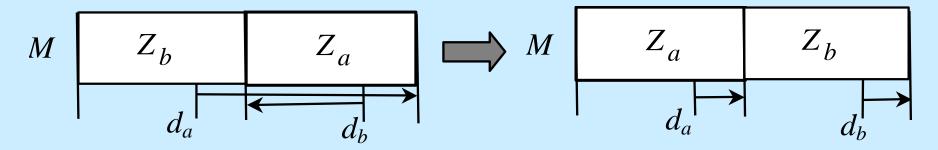

Własności:

- Aby opóźnienie $L_i=C_i-d_i$ zadania Z_i w harmonogramie było określone, zadania muszą być wyposażone w oczekiwane terminy zakończenia d_i .
- Spóźnienie zadania $T_i=\max\{L_i,0\}$ nie bierze pod uwagę wykonania się zadań przed terminem.
- Wniosek: $T_{\max}=\max\{L_{\max},0\}$. Dlatego kryterium T_{\max} nie rozważamy osobno harmonogram L_{\max} -optymalny jest też T_{\max} -optymalny.
- L_{max}^* to najmniejsza liczba x, taka że przedłużenie terminów $d_i'=d_i+x$ pozwala nie spóźnić się z żadnym zadaniem (spełnione są nowe deadline-y $C_i \le d_i'$ zadań Z_i).
- Wniosek: minimalizacja L_{\max} i szukanie (jeśli istnieje) harmonogramu respektującego nieprzekraczalne deadline-y (tj. pytania ...|...| L_{\max} i ...|..., $C_i \le d_i$ |—) to problemy "jednakowo trudne".

Własności:

 \bullet kryterium $L_{\rm max}$ jest uogólnieniem $C_{\rm max}$, zagadnienia NP–trudne dla $C_{\rm max}$ pozostaną takie w przypadku $L_{\rm max}$,

- mając do wykonania wiele prac z różnymi oczekiwanymi terminami zakończenia spóźnimy się "najmniej" zaczynając zawsze od "najpilniejszej" pracy,
- to samo innymi słowy: w różnych wariantach stosujemy regułę EDD (Earliest Due Date) wybieraj zadania Z_j w kolejności niemalejących oczekiwanych terminów zakończenia d_i ,
- problem zadań niepodzielnych na jednej maszynie $(1||L_{\text{max}})$ rozwiązuje właśnie szeregowanie według EDD.

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania podzielne

Wniosek: $L_{\text{max}}(S_{\text{Liu}}) \leq L_{\text{max}}(S)$.

Jedna maszyna: Algorytm Liu $O(n^2)$, oparty na regule EDD, działający nawet przy $1|r_i$, pmtn $|L_{\max}$:

- 1. Spośród dostępnych zadań przydziel maszynę temu, które ma najmniejszy wymagany termin zakończenia,
- 2. Jeśli zadanie zostało zakończone, lub przybyło nowe wróć do 1 (w drugim przypadku przerywamy zadanie).

Dowód. S_{Liu} – harmonogram uzyskany algorytmem Liu. S – inny harmonogram. Zadania Z_i respektują deadline-y d_i '= d_i + $L_{\text{max}}(S)$.

Zaczynając od t=0 przekształcimy $S \le S_{\text{Liu}}$ nie naruszając d_i .

• W S_{Liu} w chwili t uruchomiono Z_i Z_j ... Z_j ... Z_j ... Z_j ... Z_j ... Z_j ...

Procesory identyczne, zadania niezależne

Zadania podzielne

Jedna maszyna: Algorytm Liu $O(n^2)$, oparty na regule EDD, działający nawet przy $1|r_i$, pmtn $|L_{\max}$:

- 1. Spośród dostępnych zadań przydziel maszynę temu, które ma najmniejszy wymagany termin zakończenia,
- 2. Jeśli zadanie zostało zakończone, lub przybyło nowe wróć do 1 (w drugim przypadku przerywamy zadanie).

Więcej maszyn ($P|r_i,pmtn|L_{max}$). Również algorytm wielomianowy: korzystamy z podprocedury rozwiązującej wersję z "twardymi" terminami zakończenia $P|r_i,C_i\leq d_i,pmtn|$ —, szukamy optymalnego L_{max} metodą połowienia.

 $P|r_i,C_i \le d_i,pmtn|$ – sprowadzamy do problemu przepływu. Ustawiamy wszystkie r_i i d_i w ciąg $e_0 < e_1 < ... < e_k$.

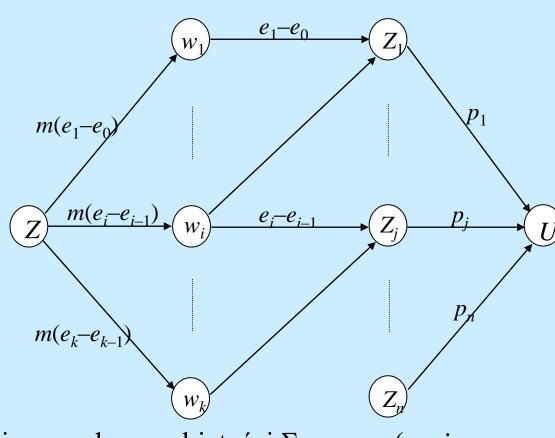
Tworzymy sieć: • Ze źródła wychodzi *k* łuków o

- przepustowości $m(e_i-e_{i-1})$ do wierzchołków w_i , i=1,...,k.
- Do ujścia wchodzą łuki o przepustowości p_i z
- wierzchołków Z_i , i=1,...,n.
 Między w_i a Z_j biegnie łuk o przepustowości e_i – e_{i-1} , jeżeli

odcinkach czasu, tak by wykonać wszystkie).

zachodzi $[e_{i-1},e_i]\subseteq [r_j,d_j]$.

Uszeregowanie istnieje \Leftrightarrow istnieje przepływ o objętości $\Sigma_{i=1,\dots,n}$ p_i (można rozdysponować moce obliczeniowe procesorów do zadań w odpowiednich

Zadania niezależne Zadania niepodzielne

Niektóre przypadki NP-trudne: $P2||L_{\text{max}}, 1|r_j|L_{\text{max}}$.

Przypadki wielomianowe:

- dla zadań jednostkowych $P|p_j=1,r_j|L_{\text{max}}$.
- podobnie dla maszyn jednorodnych $Q|p_j=1|L_{\max}$ (redukcja do programowania liniowego),
- dla jednej maszyny rozwiązanie optymalne $1||L_{\max}|$ uzyskamy szeregując według EDD (to już było ...).

Zadania zależne Zadania podzielne

Dla jednej maszyny $1|pmtn,prec,r_j|L_{\max}$ zmodyfikowany algorytm Liu $O(n^2)$:

1. określ zmodyfikowane terminy zakończenia zadań:

$$d_j$$
*=min{ d_j , min_i{ d_i : $Z_j \prec Z_i$ }}

- 2. szereguj według EDD dla nowych d_j^* z *wywłaszczaniem* zadania, gdy pojawia się nowe, wolne, z mniejszym zmodyfikowanym terminem zakończenia,
- 3. powtarzaj 2 aż do uszeregowania wszystkich zadań.
- Inne przypadki wielomianowe: $P|pmtn,in-tree|L_{max}, Q2|pmtn,prec,r_i|L_{max}$.
- Stosuje się też algorytmy pseudowielomianowe.

Zadania zależne

Zadania niepodzielne

- Już $P|p_i=1$, out-tree $|L_{\text{max}}|$ jest NP-trudny.
- istnieje wielomianowy algorytm dla $P2|prec_{*}p_{j}=1|L_{\max}$.
- $P|p_i=1$, $in-tree|L_{max}$ rozwiązuje algorytm Bruckera $O(n\log n)$:

next(j) = bezpośredni następnik zadania Z_i .

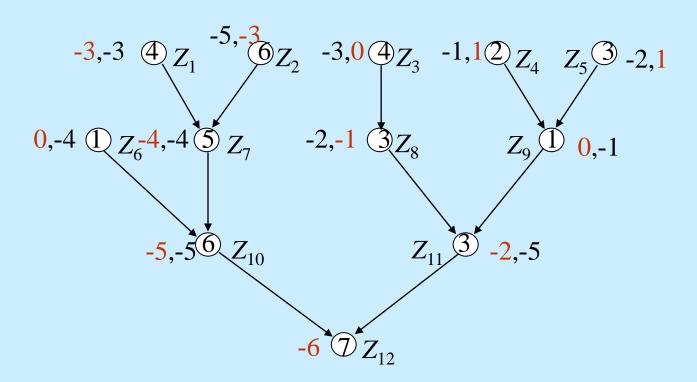
1. wylicz *zmodyfikowane terminy zakończenia* zadań: dla korzenia $d_{\text{root}} = 1 - d_{\text{root}}$ i dla pozostałych $d_k = \max\{1 + d_{\text{next}(k)} + 1 - d_k\}$,

2. szereguj zadania dostępne podobnie jak w algorytmie Hu, ale remisy rozstrzygaj wybierając zadania według nierosnących zmodyfikowanych terminów zakończenia, a nie według poziomów w drzewie.

Czyli znowu szeregowanie listowe z inną metodą wyznaczania kolejności na liście.

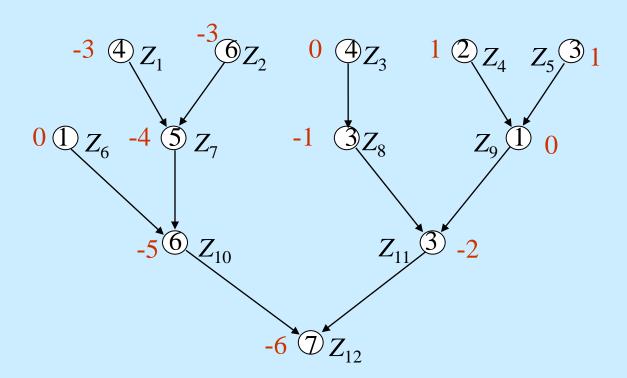
Zadania zależne

Zadania niepodzielne

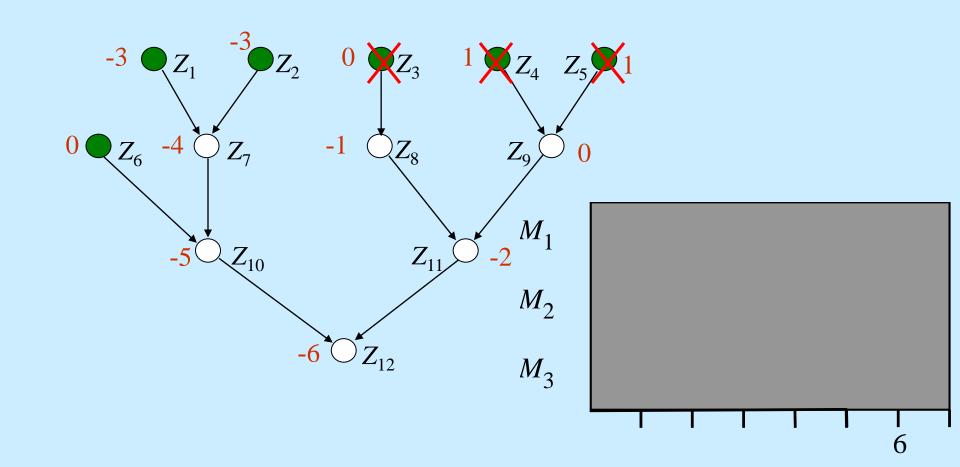
Zadania zależne

Zadania niepodzielne

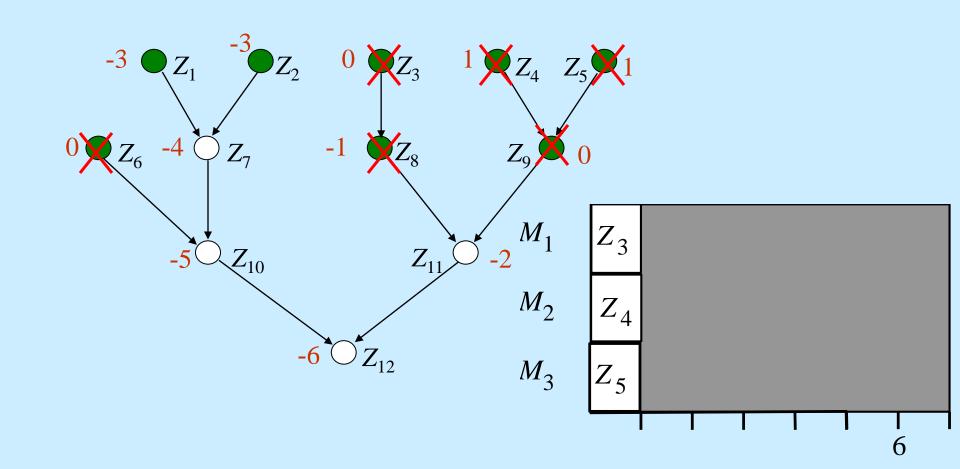
Zadania zależne

Zadania niepodzielne

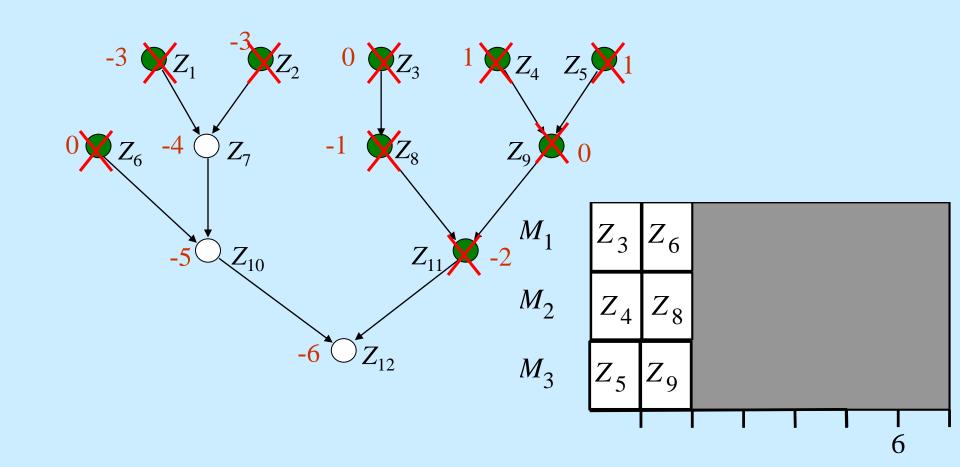
Zadania zależne

Zadania niepodzielne

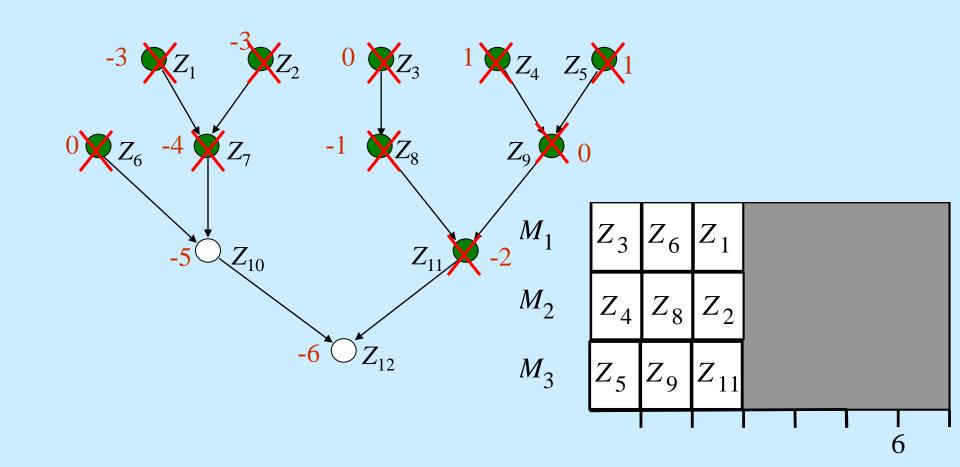
Zadania zależne

Zadania niepodzielne

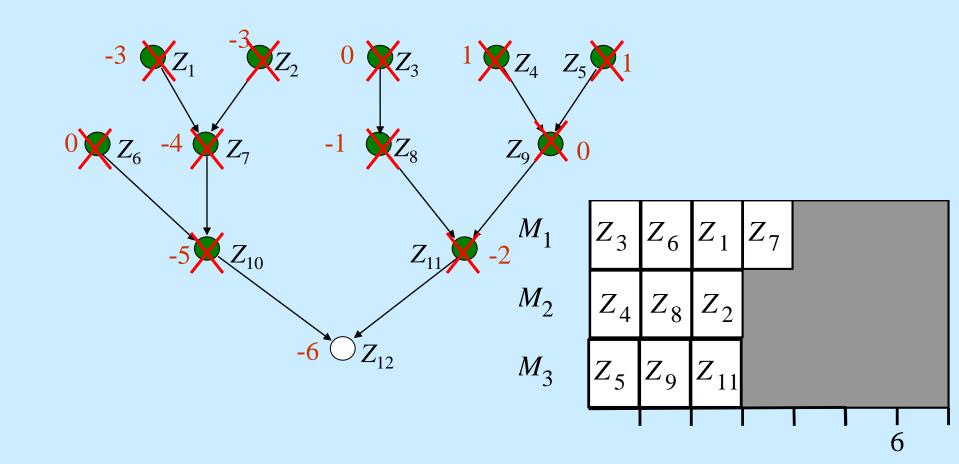
Zadania zależne

Zadania niepodzielne

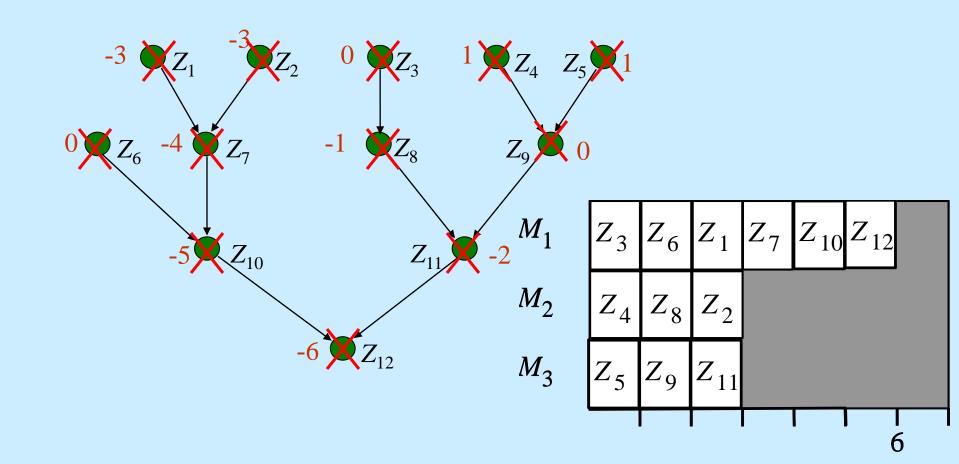
Zadania zależne

Zadania niepodzielne

Zadania zależne

Zadania niepodzielne

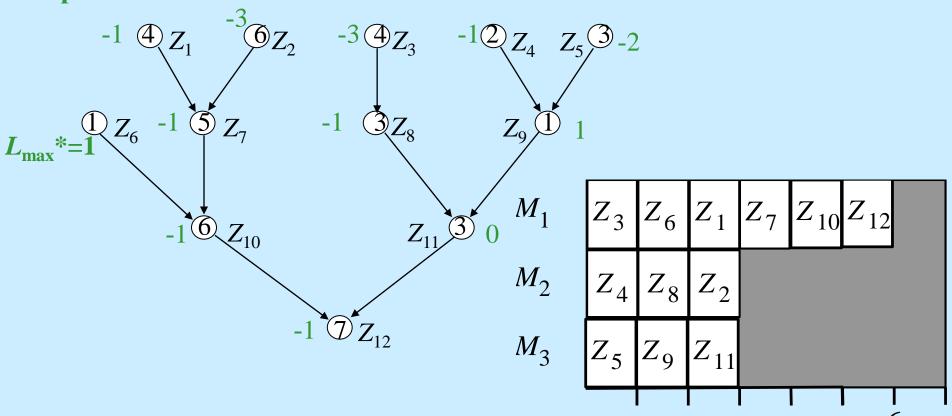

Zadania zależne

Zadania niepodzielne

Przykład. Algorytm Bruckera, n=12, m=3, terminy zakończenia w kółkach.

Opóźnienia:

Zadania niezależne i niepodzielne

Oczywiście nawet $P2||\Sigma U_i|$ i $P2||\Sigma T_i|$ są NP-trudne.

Dowód. Analogiczny jak dla $P2||C_{\text{max}}|$.

Dalej skoncentrujemy się na przypadku jednoprocesorowym.

Minimalizacja liczby spóźnionych zadań $1||\Sigma U_i|$ jest wielomianowa *Algorytm Hodgsona O*($n\log n$):

Uporządkuj zadania według EDD: $Z_{\pi(1)}$, $Z_{\pi(2)}$,..., $Z_{\pi(n)}$;

 $A:=\emptyset$;

for i=1 to n do begin

$$A:=A\cup\{Z_{\pi(i)}\};$$

if $\Sigma_{Z_j \in A} p_j > d_{\pi(i)}$ then usuń z A najdłuższe zadanie;

end;

 ${\cal A}$ to najliczniejszy podzbior zbioru ${\cal Z}=\{Z_{\pi(1)},...,Z_{\pi(i)}\}$ możliwy do uszeregowania bez spóźnień (jak? - EDD).

Zadania niezależne i niepodzielne

Oczywiście nawet $P2||\Sigma U_i|$ i $P2||\Sigma T_i|$ są NP-trudne.

Dowód. Analogiczny jak dla $P2||C_{\text{max}}|$.

Dalej skoncentrujemy się na przypadku jednoprocesorowym.

Minimalizacja liczby spóźnionych zadań $1||\Sigma U_i|$ jest wielomianowa *Algorytm Hodgsona O*($n\log n$):

Uporządkuj zadania według EDD: $Z_{\pi(1)}$, $Z_{\pi(2)}$, ..., $Z_{\pi(n)}$; $A:=\emptyset$:

for i=1 to n do begin

$$A:=A\cup\{Z_{\pi(i)}\};$$

if $\sum_{Z_j \in A} p_j > d_{\pi(i)}$ then usuń z A najdłuższe zadanie;

end;

Dla *k*=0,...,|*A*| najkrótszym (w sensie sumy długości zadań) *k*–elementowym podzbiorem zbioru *Z*, możliwym do uszeregowania bez spóźnień jest *A* po skreśleniu jego |*A*|–*k* najdłuższych zadań.

Zadania niezależne i niepodzielne

Oczywiście nawet $P2||\Sigma U_i|$ i $P2||\Sigma T_i|$ są NP-trudne.

Dowód. Analogiczny jak dla $P2||C_{\text{max}}|$.

Dalej skoncentrujemy się na przypadku jednoprocesorowym.

Minimalizacja liczby spóźnionych zadań $1||\Sigma U_i|$ jest wielomianowa

Algorytm Hodgsona $O(n \log n)$:

Uporządkuj zadania według EDD: $Z_{\pi(1)}$, $Z_{\pi(2)}$,..., $Z_{\pi(n)}$; $A:=\emptyset$;

for i=1 to n do begin

 $A:=A\cup\{Z_{\pi(i)}\};$

if $\Sigma_{Z_i \in A} p_i > d_{\pi(i)}$ then usuń z A najdłuższe zadanie;

end;

A – najliczniejszy możliwy podzbiór zadań, które można wykonać bez spóźnienia.

Szereguj najpierw A według EDD, po nich pozostałe zadania w dowolnym porządku;

Minimalizacja całkowitego spóźnienia $1||\Sigma T_i|$ jest pseudowielomianowa.

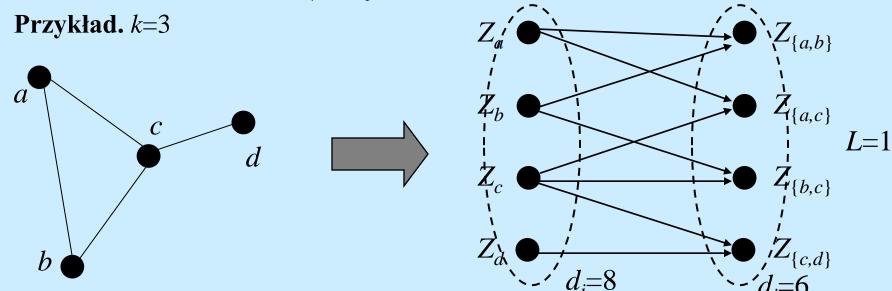
Zadania niezależne i niepodzielne

- Wersja z wagami $1||\Sigma w_i U_i|$ jest NP-trudna jako uogólnienie problemu plecakowego i podobnie jak dla problemu plecakowego znany jest algorytm pseudowielomianowy.
- Podobny $1||\Sigma w_i T_i|$ jest też NP-trudny.
- Zagadnienia optymalizacyjne upraszczają się dla zadań jednostkowych: $P|p_j=1|\Sigma w_iU_i$ i $P|p_j=1|\Sigma w_iT_i$ są wielomianowe np. prosta redukcja do najtańszego skojarzenia w grafie dwudzielnym.

Zadania zależne i niepodzielne

NP-trudność pojawia się nawet dla zadań jednostkowych, w zagadnieniach $1|p_i=1,prec|\Sigma U_i$ i $1|p_i=1,prec|\Sigma T_i$.

Dowód. *Problem kliki*: dany jest graf G(V,E) i liczba k. Czy w G istnieje pełny podgraf k—wierzchołkowy?

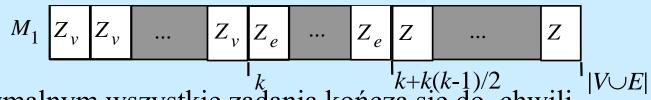

Zadania zależne i niepodzielne

NP-trudność pojawia się nawet dla zadań jednostkowych, w zagadnieniach $1|p_i=1,prec|\Sigma U_i$ i $1|p_i=1,prec|\Sigma T_i$.

Dowód. *Problem kliki*: dany jest graf G(V,E) i liczba k. Czy w G istnieje pełny podgraf k—wierzchołkowy?

Redukcja $PK 1|p_j=1,prec|\Sigma U_i$: bierzemy zadania jednostkowe Z_v z $d_i=|V\cup E|$ dla wierzchołków $v\in V$ oraz Z_e z $d_i=k+k(k-1)/2$ dla krawędzi $e\in E$. Zależności kolejnościowe: $Z_v \prec Z_e \Leftrightarrow v$ sąsiaduje z e. Limit L=|E|-k(k-1)/2.

W uszeregowaniu optymalnym wszystkie zadania kończą się do chwili $|V \cup E|$. Jeżeli $\Sigma U_i \le L$, czyli co najmniej k(k-1)/2 zadań Z_e wykona się przed k+k(k-1)/2, ich krawędzie muszą sąsiadować z co najmniej k wierzchołkami (których zadania Z_v poprzedzają te Z_e). Jest to możliwe jedynie, gdy k wierzchołków tworzy klikę.

Podobnie przebiega redukcja $PK \rightarrow 1|p_i=1,prec|\Sigma T_i$.

Procesory równoległe, minimalizacja C_{\max} ... znowu

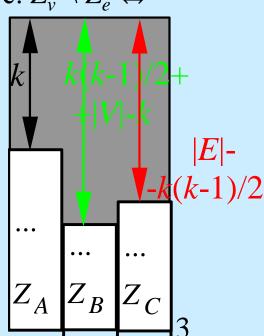
Znamy wielomianową redukcję $PK \rightarrow 1|p_j=1,prec|\Sigma U_i$. A jak dowieść NP–trudności $P|p_j=1,prec|C_{\max}$? Bardzo podobnie.

Dowód. *Problem kliki*: dany jest graf G(V,E) bez wierzchołków izolowanych i liczba k. Czy w G istnieje pełny podgraf k—wierzchołkowy?

Redukcja $PK P|p_j=1$, $prec|C_{max}$: zadania jednostkowe Z_v dla wierzchołków $v \in V$ oraz Z_e dla krawędzi $e \in E$. Zależności kolejnościowe: $Z_v \prec Z_e \Leftrightarrow$

v sąsiaduje z e. Limit L=3. Ponadto 3 "piętra" zadań jednostkowych $Z_{A1}, Z_{A2}, \ldots \prec Z_{B1}, Z_{B2}, \ldots \prec Z_{C1}, Z_{C2}, \ldots$ i liczba maszyn m taka, by harmonogram z $C_{\max}=3$: Jeśli rzeczywiście $C_{\max}*=3$, to:

- wszystkie szare pola są wypełnione przez Z_v i Z_e ,
- w chwili 1 są tylko Z_v , a w 3 tylko Z_e ,
- w chwili 2 działa k(k-1)/2 zadań Z_e , a ich krawędzie sąsiadują z k wierzchołkami (których zadania Z_v działają w chwili 1) tworzącymi klikę.

Szeregowanie na procesorach dedykowanych **Przypomnienie**

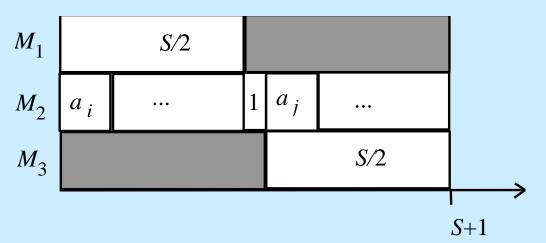
- zadania są podzielone na operacje (zadanie Z_j ma operację O_{ij} do wykonania na maszynie M_i , o długości czasowej p_{ij}). Zadanie kończy się wraz z wykonaniem swej najpóźniejszej operacji,
- dopuszcza się sytuację, gdy zadanie nie wykorzystuje wszystkich maszyn (*operacje puste*),
- żadne dwie operacje tego samego zadania nie mogą wykonywać się równocześnie,
- żaden procesor nie może jednocześnie pracować nad różnymi operacjami.

Systemy obsługi:

- system przepływowy (flow shop) operacje każdego zadania są wykonywane przez procesory w tej samej kolejności wyznaczonej przez numery maszyn,
- system otwarty (open shop) kolejność wykonania operacji w obrębie zadań jest dowolna,
- inne, ogólniejsze ...

Już przypadek trzech maszyn ($F3||C_{\text{max}}$) jest NP–trudny.

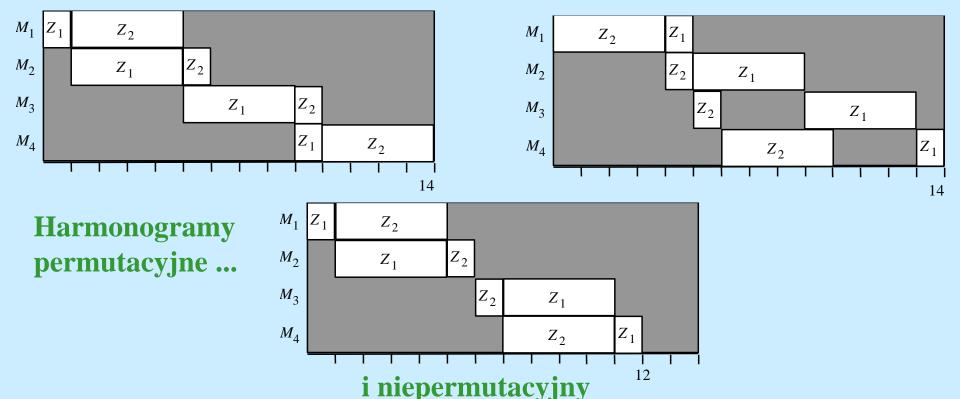
Dowód. *Problem podziału*: dany jest ciąg $a_1,...a_n$ liczb naturalnych o $S=\Sigma_{i=1,...,n}$ a_i parzystej. Czy istnieje jego podciąg o sumie S/2? Redukcja $PP \rightarrow F3||C_{\max}$: bierzemy n zadań o czasach $(0,a_i,0)$ i=1,...,n oraz jedno z czasami (S/2,1,S/2). Pytamy o istnienie uszeregowania z $C_{\max} \leq S+1$.

Permutacyjny system przepływowy (**PF**): system przepływowy + kolejność podejmowania operacji z poszczególnych zadań musi być jednakowa na każdej maszynie (permutacja numerów zadań).

W zwykłym systemie przepływowym operacje w zadaniach wykonują się w tej samej kolejności (numeracja procesorów) ale kolejność podejmowania zadań może się zmieniać pomiędzy maszynami. Jest to możliwe nawet w harmonogramie optymalnym.

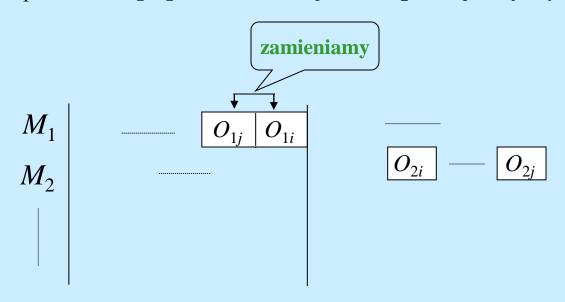
Przykład. m=4, n=2. Czasy wykonania (1,4,4,1) dla Z_1 i (4,1,1,4) dla Z_2 .

Jeżeli $p_{ij}>0$, to istnieje optymalne uszeregowanie flow shopu, w którym kolejność podejmowania zadań jest jednakowa na pierwszych dwóch maszynach, oraz jednakowa na ostatnich dwóch.

Wniosek. Harmonogram optymalny dla $PFm||C_{\max}$ jest wtedy $(p_{ij}>0)$ optymalny dla $Fm||C_{\max}$ przy $m\leq 3$ (sprawdzamy więc tylko harmonogramy permutacyjne, mniej do przeszukania!).

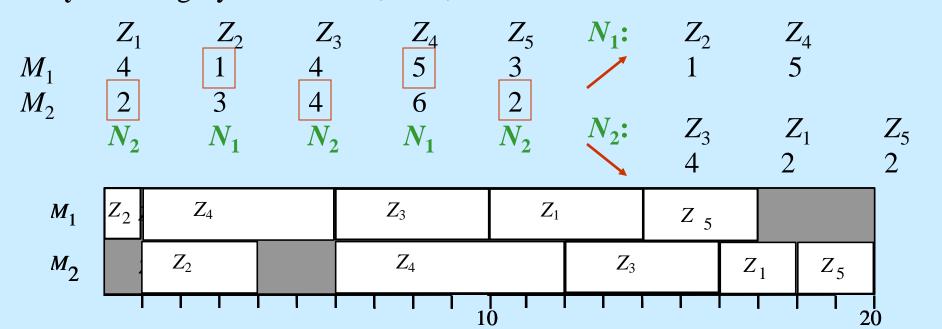
Dowód. Na M_1 można "poprawić" kolejność operacji, by była zgodna z M_2 .

Przypadek dwóch maszyn $F2||C_{\max}$ (jak również z operacjami podzielnymi $F2|pmtn|C_{\max}$), algorytm Johnsona $O(n \log n)$:

- 1. Podziel zadania na zbiory $N_1 = \{Z_j: p_{1j} < p_{2j}\}, N_2 = \{Z_j: p_{1j} \ge p_{2j}\},$
- 2. Porządkuj N_1 w kolejności niemalejącej p_{1j} a N_2 według nierosnącego p_{2j} ,
- 3. Utwórz harmonogram permutacyjny (maksymalnie "przesunięty w lewo") na podstawie kolejności N_1,N_2 .

Przykład. Algorytm Johnsona, m=2, n=5.

Przypadek dwóch maszyn $F2||C_{\max}$ (jak również z operacjami podzielnymi $F2|pmtn|C_{\max}$), algorytm Johnsona $O(n \log n)$:

- 1. Podziel zadania na zbiory $N_1 = \{Z_j: p_{1j} < p_{2j}\}, N_2 = \{Z_j: p_{1j} \ge p_{2j}\},$
- 2. Porządkuj N_1 w kolejności niemalejącej p_{1j} a N_2 według nierosnącego p_{2j} ,
- 3. Utwórz harmonogram permutacyjny (maksymalnie "przesunięty w lewo") na podstawie kolejności N_1,N_2 .

Dowód. Lemat Jonsona. Jeśli w "zachłannym" harmonogramie permutacyjnym dla każdych kolejnych Z_j , Z_{j+1} zachodzi $\min\{p_{1j},p_{2,j+1}\} \le \min\{p_{2j},p_{1,j+1}\}$, to ich zamiana nie zmniejszy C_{\max} .

Dowód. Dla pewnego s zachodzi:

$$C_{\max} = \sum_{i=1}^{s} p_{1i} + \sum_{i=s}^{n} p_{2i} = \left(\sum_{i=1}^{s} p_{1i} - \sum_{i=1}^{s-1} p_{2i}\right) + \sum_{i=1}^{n} p_{2i} = \sum_{i=1}^{n} p_{2i} + \Delta_{s} \frac{\Delta_{s}}{\max \sum_{i=1}^{s} p_{2i}} = \sum_{i=1}^{n} p_{2i} + \sum_{i=1}^{n} p_{2i$$

Oznaczmy składniki tej postaci (z k w miejscu s) przez Δ_k .

Po zmianie kolejności Z_j i Z_{j+1} C_{\max} nie ulegnie zmniejszeniu jeśli $\max\{\Delta_i, \Delta_{j+1}\} \le \max\{\Delta_i', \Delta_{j+1}'\}$

Przypadek dwóch maszyn $F2||C_{\max}$ (jak również z operacjami podzielnymi $F2|pmtn|C_{\max}$), algorytm Johnsona $O(n \log n)$:

- 1. Podziel zadania na zbiory $N_1 = \{Z_j: p_{1j} < p_{2j}\}, N_2 = \{Z_j: p_{1j} \ge p_{2j}\},$
- 2. Porządkuj N_1 w kolejności niemalejącej p_{1j} a N_2 według nierosnącego p_{2j} ,
- 3. Utwórz harmonogram permutacyjny (maksymalnie "przesunięty w lewo") na podstawie kolejności N_1,N_2 .

Dowód. Lemat Jonsona. Jeśli w "zachłannym" harmonogramie permutacyjnym dla każdych kolejnych Z_j , Z_{j+1} zachodzi $\min\{p_{1j},p_{2,j+1}\}\le \min\{p_{2j},p_{1,j+1}\}$, to ich zamiana nie zmniejszy C_{\max} .

 $\begin{aligned} &\textbf{Dowód.} \text{ Po zmianie kolejności } Z_j \text{ i } Z_{j+1} \ C_{\max} \text{ nie zmaleje jeśli} \\ &\max\{\Delta_j, \Delta_{j+1}\} \leq \max\{\Delta_j', \Delta_{j+1}'\} \\ &\Leftrightarrow \max\{p_{1j}, p_{1j} - p_{2j} + p_{1,j+1}\} \leq \max\{p_{1,j+1}, p_{1,j+1} - p_{2,j+1} + p_{1j}\} \\ &\Leftrightarrow (p_{1j} \leq p_{1,j+1} \wedge p_{1j} - p_{2j} + p_{1,j+1} \leq p_{1,j+1}) \vee \\ &(p_{1j} \leq p_{1,j+1} - p_{2,j+1} + p_{1j} \wedge p_{1j} - p_{2j} + p_{1,j+1} \leq p_{1,j+1} - p_{2,j+1} + p_{1j}) \\ &\Leftrightarrow p_{1j} \leq \min\{p_{2j}, p_{1,j+1}\} \vee p_{2,j+1} \leq \min\{p_{2j}, p_{1,j+1}\} \end{aligned}$

Przypadek dwóch maszyn $F2||C_{\max}$ (jak również z operacjami podzielnymi $F2|pmtn|C_{\max}$), algorytm Johnsona $O(n \log n)$:

- 1. Podziel zadania na zbiory $N_1 = \{Z_j: p_{1j} < p_{2j}\}, N_2 = \{Z_j: p_{1j} \ge p_{2j}\},$
- 2. Porządkuj N_1 w kolejności niemalejącej p_{1j} a N_2 według nierosnącego p_{2j} ,
- 3. Utwórz harmonogram permutacyjny (maksymalnie "przesunięty w lewo") na podstawie kolejności N_1,N_2 .

Dowód. Lemat Jonsona. Jeśli w "zachłannym" harmonogramie permutacyjnym dla każdych kolejnych Z_j , Z_{j+1} zachodzi $\min\{p_{1j},p_{2,j+1}\}\le \min\{p_{2j},p_{1,j+1}\}$, to ich zamiana nie zmniejszy C_{\max} .

Ale dla dowolnej pary zadań Z_i , Z_i (i < j) w algorytmie Johnsona:

- oba z N_1 : $p_{1i} = \min\{p_{1i}, p_{2i}\} \le \min\{p_{2i}, p_{1i}\},$
- oba z N_2 : $p_{2i} = \min\{p_{1i}, p_{2i}\} \le \min\{p_{2i}, p_{1i}\}$,
- Z_i jest z N_1 , a Z_j z N_2 : $p_{1i} \le p_{2i}$ i $p_{2j} \le p_{1j}$, wiec min $\{p_{1i}, p_{2j}\} \le \min\{p_{2i}, p_{1j}\}$.

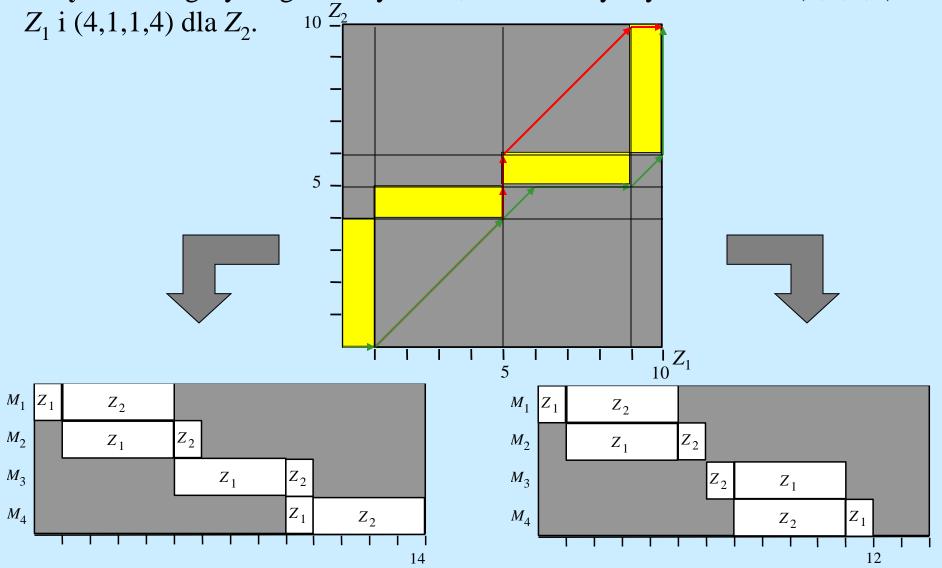
Wniosek: sortując bąbelkowo "zachłanny" harmonogram permutacyjny wg kolejności Johnsona przy każdej zamianie nie zwiększamy $C_{\rm max}$. Przypadek operacji podzielnych: można je scalić na obu procesorach nie zwiększając $C_{\rm max}$. Zatem uszeregowanie optymalne nie musi dzielić zadań.

- problem $F2||\Sigma C_i|$ jest NP-trudny,
- dla $F3 \parallel C_{\max}$, w którym M_2 jest **zdominowana** przez M_1 ($\forall_{i,j} \ p_{1i} \geq p_{2j}$) lub przez M_3 ($\forall_{i,j} \ p_{3i} \geq p_{2j}$) można użyć Johnsona stosując zmodyfikowane czasy wykonania ($p_{1i} + p_{2i}, \ p_{2i} + p_{3i}$), i=1,...,n.

Algorytm wielomianowy (graficzny) dla $F||C_{max}|$ z n=2 zadaniami i dowolną liczbą maszyn. Szkic:

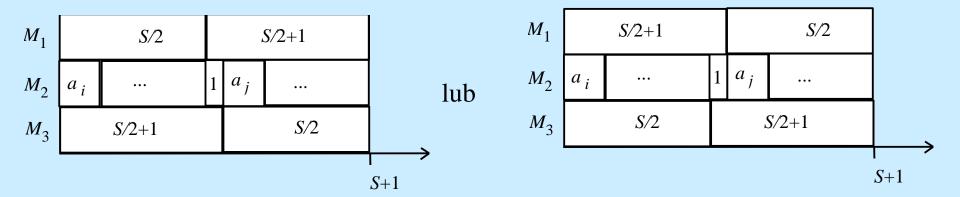
- 1. Na osi OX odkładamy kolejne odcinki o długości p_{11} , p_{21} , ..., p_{m1} (czasy pracy maszyn nad Z_1). Na osi OY odkładamy odcinki o długości p_{12} , p_{22} , ..., p_{m2} (czasy pracy maszyn nad Z_2).
- 2. Zaznaczamy obszary zakazane wnętrza prostokątów będących iloczynami kartezjańskimi odpowiednich odcinków (ta sama maszyna nie pracuje równocześnie nad dwoma zadaniami).
- 3. Szukamy najkrótszej łamanej o odcinkach równoległych do osi (praca jednej maszyny) lub biegnących pod kątem $\pi/4$ (równoczesna praca obu maszyn), łączącej (0,0) z $(\Sigma_i p_{i1}, \Sigma_i p_{i2})$ używamy metryki $d((x_1,x_2),(y_1,y_2))=\max\{|x_1-x_2|,|y_1-y_2|\}$. Jej długość to długość harmonogramu.

Przykład. Algorytm graficzny. m=4, n=2 i czasy wykonania to (1,4,4,1) dla

Znów przypadek trzech maszyn ($O3||C_{\text{max}}$) jest NP–trudny.

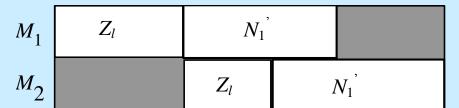
Dowód. Redukcja $PP oulderightarrow O3||C_{\max}$: bierzemy n zadań o czasach $(0,a_i,0)$ i=1,...,n oraz oraz trzy zadania z czasami (S/2,1,S/2), (S/2+1,0,0), (0,0,S/2+1). Pytamy o istnienie uszeregowania z $C_{\max} \leq S+1$.

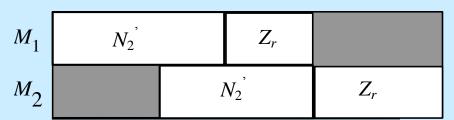

Problem $O2||\Sigma C_i|$ jest NP-trudny.

Przypadek dwóch maszyn $O2||C_{\text{max}}|$ (jak również $O2|pmtn|C_{\text{max}}$), algorytm Gonzalez-Sahni O(n):

- 1. Podziel zadania na zbiory $N_1 = \{Z_j: p_{1j} < p_{2j}\}, N_2 = \{Z_j: p_{1j} \ge p_{2j}\},$
- 2. Wybierz 2 zadania Z_r , Z_l , że: $p_{1r} \ge \max_{Z_l \in N2} p_{2j}$; $p_{2l} \ge \max_{Z_l \in N1} p_{1j}$;
- 3. $p_1 := \sum_{i} p_{1i}$; $p_2 := \sum_{i} p_{2i}$; N_1 ':= $N_1 \setminus \{Z_r, Z_l\}$; N_2 ':= $N_2 \setminus \{Z_r, Z_l\}$; Dla N_1 ' $\cup \{Z_l\}$ i
- N_2 ' $\cup \{Z_r\}$ utwórz harmonogramy (permutacyjne i no-idle) z zadaniem z $\{Z_r,Z_l\}$ umieszczonym "z brzegu":

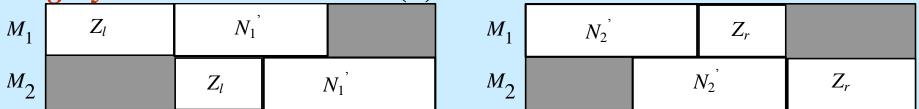

4. Sklej oba harmonogramy. **if** p_1 – p_{1l} $\geq p_2$ – p_{2r} (p_1 – p_{1l} < p_2 – p_{2r}) **then** "dosuń" operacje z N_1 ' $\cup \{Z_l\}$ na M_2 w prawo **else** "dosuń" operacje z N_2 ' $\cup \{Z_r\}$ na M_1 w lewo;

M_1	Z_l	N_1	N_2		Z_r	
M_2		Z_l	N_1	N_2		Z_r

Przypadek dwóch maszyn $O2||C_{\text{max}}|$ (jak również $O2|pmtn|C_{\text{max}}$),

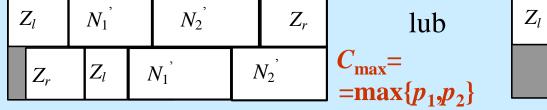
algorytm Gonzalez-Sahni O(n):

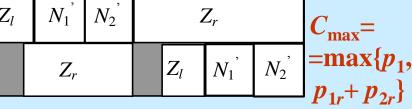

4. Sklej oba harmonogramy. **if** p_1 – p_{1l} $\geq p_2$ – p_{2r} (p_1 – p_{1l} < p_2 – p_{2r}) **then** "dosuń" operacje z N_1 ' $\cup \{Z_l\}$ na M_2 w prawo **else** "dosuń" operacje z N_2 ' $\cup \{Z_r\}$ na M_1 w lewo; [*]

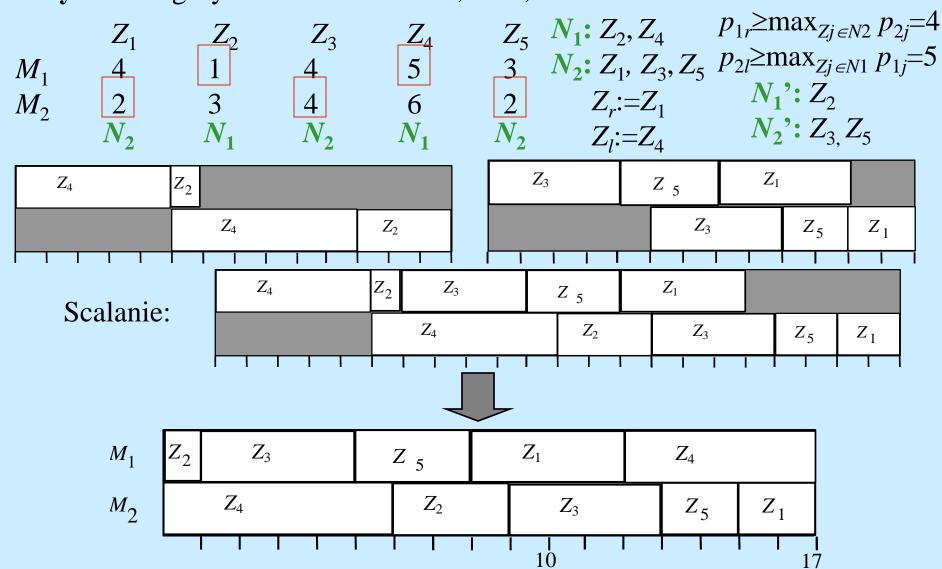
M_1	Z_l	N_1	N_2	Z_r	
M_2		Z_l	N_1	N_2	Z_r

5. Operację z Z_r na M_2 ([*] Z_l na M_1) przenieś na początek ([*] koniec) i maksymalnie w prawo ([*] w lewo).

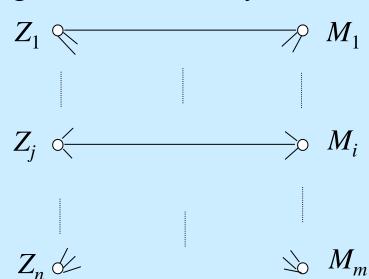

Przykład. Algorytm Gonzalez–Sahni, m=2, n=5.

<u>Operacje zero–jedynkowe</u> (O|ZUET|C_{max}): <u>algorytm wielomianowy</u> oparty na kolorowaniu krawędziowym grafów dwudzielnych.

- 1. Graf dwudzielny *G*:
 - a) wierzchołki jednej partycji to zadania, a drugiej to procesory,
 - b) każdej niepustej operacji O_{ij} odpowiada krawędź $\{Z_i,M_i\}$.

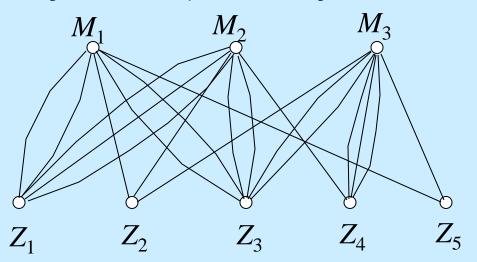
- 2. Kolorujemy krawędziowo $\Delta(G)$ kolorami, interpretując barwy jako jednostki czasu przydzielone operacjom,
- (własność: poprawny harmonogram ⇔ poprawne pokolorowanie).
- 3. Wtedy $C_{\max}^* = \Delta(G) = \max\{\max_i \sum_{j=1,...,n} p_{ij}, \max_j \sum_{i=1,...,m} p_{ij}\}$. Oczywiście krótszy harmonogram nie istnieje.

<u>Operacje podzielne</u> ($O|pmtn|C_{max}$): <u>algorytm pseudowielomianowy</u> podobny do przypadku $O|ZUET|C_{max}$. Różnica: G jest multigrafem dwudzielnym, niepustą operację O_{ij} dzielimy na p_{ij} "operacji" jednostkowych, odpowiadają im krawędzie równoległe.

Nadal $C_{\text{max}}^* = \max\{\max_i \sum_{j=1,...,n} p_{ij}, \max_j \sum_{i=1,...,m} p_{ij}\}.$

Czemu "pseudo"? Możemy uzyskać niewielomianową liczbę krawędzi $(=\Sigma_{i=1,...,m;\ j=1,...,n}\ p_{ij})$, a w uszeregowaniu niewielomianową liczbę przerwań.

Przykład. Podzielny system otwarty. m=3, n=5, $p_1=(2,3,0)$, $p_2=(1,1,1)$, $p_3=(2,2,2)$, $p_4=(0,1,3)$, $p_5=(1,0,1)$.

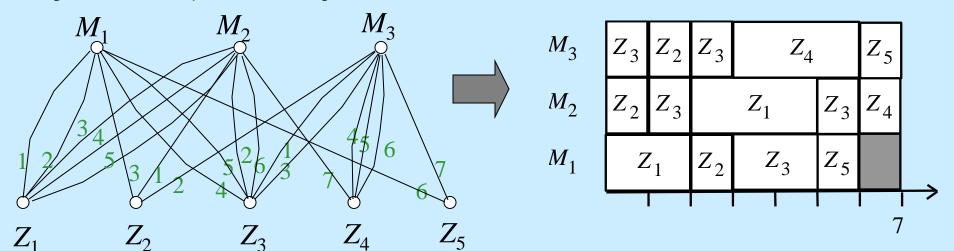

<u>Operacje podzielne</u> ($O|pmtn|C_{max}$): <u>algorytm pseudowielomianowy</u> podobny do przypadku $O|ZUET|C_{max}$. Różnica: G jest multigrafem dwudzielnym, niepustą operację O_{ij} dzielimy na p_{ij} "operacji" jednostkowych, odpowiadają im krawędzie równoległe.

Nadal C_{max} * = max{max_i $\Sigma_{j=1,...,n}p_{ij}$, max_j $\Sigma_{i=1,...,m}p_{ij}$ }

Czemu "pseudo"? Możemy uzyskać niewielomianową liczbę krawędzi $(=\Sigma_{i=1,...,m;\,j=1,...,n}\,p_{ij})$, a w uszeregowaniu niewielomianową liczbę przerwań.

Przykład. Podzielny system otwarty. m=3, n=5, $p_1=(2,3,0)$, $p_2=(1,1,1)$, $p_3=(2,2,2)$, $p_4=(0,1,3)$, $p_5=(1,0,1)$.

Szeregowanie na procesorach dedykowanych System otwarty $Operacje\ podzielne\ (O|pmtn|C_{max})$:

• istnieje *algorytm wielomianowy* oparty na tzw. *kolorowaniu cząstkowym* krawędzi grafu z wagami (w grafie G operacji O_{ij} odpowiada jedna krawędź $\{Z_i,M_i\}$ z wagą p_{ij}),

Procesory równoległe, minimalizacja C_{\max} ... znowu

Algorytm wielomianowy dla maszyn dowolnych $R|pmtn|C_{max}$. Redukcja $R|pmtn|C_{max}$ $\rightarrow O|pmtn|C_{max}$. Niech x_{ij} to część zadania Z_j wykonana na M_i (więc w czasie $t_{ij} = p_{ij}x_{ij}$). Znając optymalne wartości x_{ij} , moglibyśmy zastosować powyższy algorytm traktując fragmenty zadań jak podzielne operacje przypisane do maszyn systemu otwartego (te same warunki poprawności!).

Skąd je wziąć? Wyznaczamy minimalny *stopień ważony* grafu G, czyli $C=C_{\max}^*$ oraz x_{ii} z programowania liniowego:

minimalizuj C przy warunkach: